

**Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
w Busku-Zdroju**

**STAN
SANITARNY
powiatu pińczowskiego
2024**

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Przedstawiam raport podsumowujący aktualny stan sanitarny powiatu pińczowskiego za rok 2024. Priorytetem dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej było monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu oraz podejmowanie działań wynikających z potrzeb bieżącej sytuacji epidemiologicznej.

Raport ten przedstawia pełny obraz stanu sanitarnego powiatu pińczowskiego poprzez monitorowanie zagrożeń epidemiologicznych, chemicznych i środowiskowych, którymi zajmuje się Państwowa Inspekcja Sanitarna. Opracowanie stanowi rzetelny, dobrze udokumentowany raport o bieżącym stanie sanitarnym, wskazując na najważniejsze zagrożenia, przyczyny ich powstawania oraz kierunki dalszych działań zapobiegawczych.

W raporcie znajdziecie Państwo szczegółowe oceny, wyniki, zestawienia statystyczne dotyczące poszczególnych obszarów życia publicznego, w tym warunków zdrowotnych żywności i żywienia, wody do spożycia, higieny pracy, chorób zakaźnych i zawodowych, jak również kwestie bezpieczeństwa sanitarnego podmiotów leczniczych, nauki i wychowania oraz wypoczynku. Wyniki pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu pińczowskiego, uwzględniając istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju realizuje wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, także oświatowo-zdrowotną promującą zdrowie.

Nadzorem objętych jest 36 886 mieszkańców powiatu pińczowskiego (stan na 30.06.2023 r.).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju nadzorując obiekty na terenie powiatu buskiego przeprowadził 715 kontroli, wydał 205 decyzji, nałożył 18 mandatów na kwotę 6 300 zł. Oddział Laboratoryjny PSSE przeprowadził 2 801 badań laboratoryjnych, w tym 243 oznaczeń chemicznych, 1 192 oznaczeń fizycznych i 5 799 oznaczeń mikrobiologicznych.

Przeprowadzone badania były wykorzystywane do oceny jakości zdrowotnej żywności, wody do spożycia, wód powierzchniowych wykorzystywanych jako kąpieliska, basenów, pływalni oraz do oceny narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Busku-Zdroju wykonuje badania w zakresie:

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

- wody do spożycia, kąpielisk, pływalni i basenów.
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych żywności oraz oznaczania składników odżywczych w posiłkach
- zapylenia, hałasu, mikroklimatu, oświetlenia oraz zawartość substancji toksycznych na stanowiskach pracy
- badań diagnostycznych w kierunku chorób bakteryjnych, wirusowych i pasożytniczych.

Posiada akredytację i utrzymuje wysoki poziom jakości wykonywanych badań. W laboratorium został przeprowadzony w 2024 roku przez Polskie Centrum Akredytacji audyt zgodnie z PN-EN-ISO/IEC 17025:2018-02, potwierdzający wiarygodność wykonywanych badań laboratoryjnych. Laboratorium posiada akredytację od 2005 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny realizuje również zadania w ramach zintegrowanych systemów działających w Unii Europejskiej np. systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF). W działalności kontrolnej udoskonalano wdrożony system jakości i jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń.

Informacje zawarte w niniejszej ocenie wskazują, iż bezpieczeństwo zdrowotne i sanitarne mieszkańców powiatu pińczowskiego w 2024 roku (podobnie jak w latach ubiegłych), pozostawało na wysokim poziomie.

Aktualne informacje dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Busku-Zdroju znajdują się na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-busko-zdroj

Niniejszą ocenę opracowano i przesyła się na podstawie art. 12 a ust.3 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz.338 ze zm.).

Z upoważnienia
Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego
w Busku-Zdroju
mgr inż. Grzegorz Wojciechowski

SPIS TREŚCI	Str.
I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	5
II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	10
III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	14
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	16
V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	20
VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	23
VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	28
VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	36
IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	49
X. PODSUMOWANIE	62

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

Analizując sytuację epidemiologiczną monitorowanych chorób zakaźnych w powiecie buskim w 2024 r. na szczególną uwagę zasługują:

- znaczący wzrost zachorowań na krztusiec,
- nieznaczny wzrost zachorowań na płonicę (szkarlatynę),
- ponowny wzrost zarejestrowanych przypadków zachorowań na boreliozę.

Zagrożenia związane z koronawirusem SARS-CoV-2 zaczęły pojawiać się w marcu 2020 r. Pierwszy przypadek zakażenia tym wirusem zarejestrowano w powiecie pińczowskim 19 marca 2020 r.

W 2024 r. na terenie powiatu pińczowskiego w okresie od stycznia do grudnia potwierdzono 172 przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2. 18 osób spośród zakażonych było hospitalizowanych. Zarejestrowano 1 zgon.

W 2023 r. na terenie powiatu pińczowskiego w okresie od stycznia do grudnia potwierdzono **96 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2**. 25 osób spośród zakażonych było hospitalizowanych.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego oraz choroby przenoszone drogą pokarmową w porównaniu do lat 2022-2023 w roku **2024** mieszczą się w średniej krajowej.

Pozostałe choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia objęte obowiązkiem zgłaszania i rejestracji pozostają na stałym niskim poziomie i mieszczą się w średniej krajowej.

W roku **2024** nastąpił **wzrost** zachorowań na ospę wietrzną. W roku 2023 w powiecie pińczowskim zarejestrowano **124** przypadki ospy wietrznej, natomiast w roku **2024** zarejestrowano **186** przypadków ospy wietrznej.

W **2024 r.** nastąpił **wzrost zachorowań** wywołanych przez **Salmonellę** w stosunku do **2023 roku**.

W 2023 r. zarejestrowano 5 zachorowań wywołanych przez Salmonellę, w roku **2024** zarejestrowano **8** zachorowań.

przy zapadalności – w 2023 r. 13,5/100 tys. dla powiatu i 19,8/100 tys. w województwie świętokrzyskim, oraz 26,09/100 tys. w kraju.

- w **2024 r.** 21,68/100 tys. dla powiatu i 16,2/100 tys. w województwie świętokrzyskim, oraz 26,09/100 tys. w kraju.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

W roku 2024 odnotowano spadek zachorowań na zapalenie wątroby typu C w porównaniu do 2023 r. W 2024 roku podobnie jak w roku 2023 odnotowano 0 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B.

W 2023 roku w powiecie pińczowskim zarejestrowano 1 przypadek WZW C, w 2024 r. – nie zarejestrowano żadnego przypadku WZW C:

przy zapadalności – w 2023 r. 2,71/100 tys. dla powiatu i 3,83/100 tys. w województwie

świętokrzyskim, oraz 8,67/100 tys. w kraju.

- w 2024 r. 0,00/100 tys. dla powiatu i 3,0/100 tys. w województwie

świętokrzyskim, oraz 8,67/100 tys. w kraju.

W 2024 r. nie zarejestrowano w powiecie pińczowskim żadnego przypadku zachorowania na WZW B, w 2023 r. również nie zarejestrowano żadnego zachorowania na WZW B:

przy zapadalności - w 2023 r. 0,00/100 tys. dla powiatu i 1,36/100 tys. w województwie

świętokrzyskim, oraz 8,26/100 tys. w kraju.

- w 2024 r. 0/100 tys. dla powiatu i 1,96/100 tys. w województwie

świętokrzyskim, oraz 8,26/100 tys. w kraju.

Analizując współczynnik zapadalności na Boreliozę w latach 2023-2024 odnotowano **znaczny wzrost** zachorowań w powiecie pińczowskim w 2024 r.

W 2023 w powiecie pińczowskim nie zarejestrowano **przypadków** zachorowań na Boreliozę, w roku 2024 - zarejestrowano **5 przypadków**.

Zapadalność dla powiatu - w 2023 r. – 0,00/100 tys. mieszkańców przy zapadalności

w województwie świętokrzyskim 51,47/100 tys. mieszkańców

i zapadalność zapadalności w Polsce 66,96/100 tys. mieszkańców.

- w 2024 r. – 13,55/100 tys. mieszkańców dla powiatu przy

zapadalności w województwie świętokrzyskim 53,01/100 tys.

mieszkańców i zapadalności w Polsce 66,96/100 tys. mieszkańców.

W roku 2024 nastąpił **nieznaczny wzrost** zachorowań na płonicę (szkarlatynę). W 2023 roku zarejestrowano 15 przypadków płonicy w powiecie pińczowskim, a w roku 2024 - 16 przypadków.

- w 2023 r. – dla powiatu 40,66/100 tys. mieszkańców przy zapadalności

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

w województwie świętokrzyskim 109,69/100 tys. mieszkańców i zapadalności
w Polsce 66,96/100 tys. mieszkańców

- w 2024 r. – dla powiatu 43,37,15/100 tys. mieszkańców przy zapadalności
w województwie świętokrzyskim 109,69/100 tys. mieszkańców i zapadalności
w Polsce 66,96/100 tys. mieszkańców

W 2024 roku nastąpił również wzrost zachorowań na **krztusiec**. W 2023 roku w powiecie buskim nie zarejestrowano żadnych zachorowań na krztusiec, natomiast w roku 2024 zarejestrowano **30 przypadków** krztuśca.

Wykonawstwo szczepień ochronnych wśród dzieci i młodzieży objętych Programem Szczepień Ochronnych jest nadzorowane przez Powiatową Inspekcję Sanitarną i jest na poziomie zadowalającym co ilustruje poniższe zestawienie w tabeli.

Ośrodki Zdrowia i Przychodnie realizują również Program Szczepień Zalecanych przy użyciu szczepionek odpłatnych.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w rocznikach podlegających w 2024 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie pińczowskim.

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w powiecie w 2024 r.	Analogiczne wykonawstwo w 2023 r.
BCG	2024	Szczepienie noworodkowe	100%	100 %
Szczepienie p/WZW B	2024	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	76,7%	82,44%
	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,29%	96,1%
DTP (błonica, tężec, krztusiec)	2024	Szczepienie pierwotne	50,0%	50,3%
	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,2 %	100 %
Hib (przeciwno Haemophilus influenzae typ b)	2024	Szczepienie pierwotne	50,0%	50,29%
	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	100%	100%
Zakażenia Streptococcus pneumoniae	2024	Szczepienie pierwotne	62,0%	56,14 %

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w powiecie w 2024 r.	Analogiczne wykonawstwo w 2023 r.
	2023	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,0%	99,51%
Zakażenia Rotawirusowe	2024	Szczepienie podstawowe	57,7%	72,5%
Odra, świnka, różyczka	2023	Szczepienie pierwotne	92,82%	88,78%
DTaP + Polio	2019	Szczepienie I przypominające	90,7%	86,06%
Odra, świnka, różyczka	2015 (10 rok życia)	rewakcynacja	99,6 %	97,54%
blonica + tężec + krztusiec (14 rok życia)	2011	Szczepienie II przypominające	92,11%	92,69%
Td blonica + tężec (19 rok życia)	2006	Szczepienie III przypominające	91,16%	90,24%

Na terenie powiatu pińczowskiego w **2016 r.** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadzi **4** postępowania egzekucyjne wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. W **2017 r. nie zgłoszono** żadnych nowych środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. **W 2018 roku nastąpił gwałtowny wzrost** środowisk antyszczepionkowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadził w 2018 roku **12** postępowań egzekucyjnych wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci, z czego w 5 przypadkach dzieci zostały zaszczepione, **3 postępowania zakończyło się wnioskiem o ukaranie** i wystawieniem tytułu wykonawczego. W pozostałych 4 przypadkach postępowanie jest w toku. W **2019 r.** na terenie powiatu pińczowskiego zgłoszono do PPIS w Busku -Zdroju **10 nowych** środowisk antyszczepionkowych. 9 dzieci z 6 środowisk zostało zaszczepionych. W pozostałych 3 przypadkach postępowanie jest w toku. W 2020 r. nie zgłoszono nowych środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Sytuacja może mieć bezpośredni związek z epidemią SARS-CoV-2 . W **2021 r.** zgłoszono **4** nowe środowiska uchylające się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Sytuacja może mieć bezpośredni związek z epidemią SARS-CoV-2. **W 2022 roku** zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Busku -Zdroju zostało zgłoszonych z terenu

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

powiatu pińczowskiego 8 nowych środowisk uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. W **2023 roku** zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Busku -Zdroju zostało zgłoszonych z terenu powiatu pińczowskiego 10 nowych środowisk uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. W **2024 roku** do Państwowego Powiatowego Inspektora w Busku -Zdroju zostało zgłoszonych z terenu powiatu pińczowskiego **6** nowych środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień dzieci. W wyniku działań Państwowego Powiatowego Inspektora w Busku -Zdroju uzupełniono brakujące szczepienia u 4 dzieci i w związku z tym postępowanie egzekucyjne wobec rodziców małoletnich zostało umorzone. Natomiast **2 postępowania zakończyły się wnioskiem o ukaranie** i wystawieniem tytułu wykonawczego.

W **2024 r. wzrosła** liczba osób szczepionych przeciwko wściekliźnie ponarażeniowo. W roku 2023 było 11 osób zaszczepionych ponarażeniowo, a w roku **2024** było **17 osób** szczepionych ponarażeniowo.

Stały nadzór nad tymi osobami prowadzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA GRUŻLICĘ W LATACH 2023 - 2024

Lp.	ROK	Powiat pińczowski	
		Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
1.	2023	8	21,7
2.	2024	4	10,8
Liczba ludności w powiecie w 2023 r.		36 886	
Liczba ludności w powiecie w 2024 r.		36 886	

Współczynnik zapadalności na chorobę k = 100 000

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2023-2024 odnotowano **spadek liczby** zachorowań w **2024 r.** w stosunku do roku 2023 .

W 2023 roku w okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. w meldunkach MZ-55 zgłoszono 327 zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę. Dodatkowo w meldunkach MZ-56 zgłoszono 17 przypadków grypy **typu A potwierdzonych testami PCR** z czego 16 osób hospitalizowano. Wśród zarejestrowanych przypadków grypy było 7 dzieci do lat 14 w tym 7 hospitalizowanych. Ponadto zgłoszono 8 przypadków grypy potwierdzonej testami antygenowymi. W **2024 roku** w meldunkach MZ-56 rejestrowano tylko przypadki grypy potwierdzonej testami PCR lub antygenowymi. Zarejestrowano 174 przypadki potwierdzonej grypy A z czego 11 osób było hospitalizowanych.

II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

1. Wprowadzenie

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Busko Zdrój, na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się 16 urządzeń wodnych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia:

- 14 - wodociągów publicznych
- 2 - wodociągi komercyjne

Ponadto nadzorem sanitarnym na terenie powiatu Pińczowskiego objęta jest sieć wodociągowa Działoszyce zasilana przez ujęcie wody w Płużkach.

W 2024r. Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała na terenie powiatu pińczowskiego wszystkie urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę tj. 14 - wodociągów publicznych oraz 2 - wodociągi komercyjne należące do zakładu NIDA MEDIA w Gackach, który w ograniczonym zakresie zaopatruje w wodę ludność w ramach sieci wodociągowej, publicznej, jak również wodociąg zakładowy Gomar.

Z wodociągów publicznych regularnie pobierano próby wody do analizy laboratoryjnej, monitorowano jakość wody z urządzeń służących do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę.

2. Charakterystyka urządzeń do zaopatrzenia ludności w wodę

Na terenie powiatu pińczowskiego skontrolowano 16 urządzeń posiadających własne ujęcia wody:

2.1. Wodociągi o produkcji < 100m³/d (6 obiektów, 3,235 tys. ludności)

1. Młodzawy Duże, gm. Pińczów
2. Aleksandrów-Byczów, gm. Pińczów
3. Byczów-Kozubów, gm. Pińczów
4. Złota Graby, gm. Złota
5. Sancygniów, gm. Działoszyce
6. Skowronno Dolne gm. Pińczów

2.2. Wodociągi o produkcji 101-1.000m³/d (7 obiektów, 18,558 tys. ludności)

1. Chroberz, gm. Złota
2. Marzęcin, gm. Pińczów
3. Stawiszyce, gm. Złota
4. Gołuchów, gm. Kije
5. Dzierążnia, gm. Działoszyce
6. Złota Lubowiec, gm. Złota
7. Zagajów, gm. Michałów

2.3. Wodociągi o produkcji 1.001-10.000m³/d (1 obiekt, 13,076 tys. ludności)

1. Pińczów gm. Pińczów

2.4. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

1. Nida Media w Gackach, gm. Pińczów (zaopatruje 50 osób)
2. Gomar gm. Pińczów (zaopatruje 320 osób - pracownicy przedsiębiorstwa)

2.5. Jakość wody do spożycia przez ludzi

Stan sanitarny urządzeń wodnych na zakończenie roku sprawozdawczego został oceniony jako dobry. Zawsze w przypadkach gdy woda nie odpowiada wymogom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju natychmiastowo wszczyna postępowanie administracyjne.

Na terenie powiatu pińczowskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobrał do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych – 65 prób wody.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Analizy urzędowej kontroli wody wykazały:

- Kwestionowaną jakość mikrobiologiczną wody w 1 urządzeniu zbiorowego zaopatrzenia
tj. *wodociąg publiczny Chroberz* (decyzja o warunkowej przydatności wody)

Tab. Ilość prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobranych do badania w poszczególnych gminach w ramach nadzoru sanitarnego (w rozbiciu na sieci wodociągowe) jak niżej:

Gmina (liczba prób)	Wodociąg	Monitoring kontrolny /badania podstawowe/	Monitoring przeglądowy /badania poszerzone/	Liczba prób kwestionowanych fiz-chem	Liczba prób kwestionowanych bakteriologicznie
Pińczów (24)	Pińczów	4	1	-	-
	Aleksandrów Byczów	2	-	-	-
	Byczów Kozubów	2	-	-	-
	Młodzawy Duże	2	-	-	-
	Skowronno Dolne	2	1	-	-
	Marzęcin	4	1	-	-
	Gacki /wod. zakł NIDA -MEDIA/	2	-	-	-
	Gomar	2	-	-	-
	Indywidualne UW Gacki	1	-	-	-
Działoszyce (8)	Działoszyce	1	-	-	-
	Dzierążnia	4	1	-	-
	Sancygniów	2	-	-	-
Kije (5)	Gołuchów/Górki	4	1	-	-
Michałów (5)	Zagajów	4	1	-	-
Złota (23)	Chroberz	10	1	-	3 x wynik nieprawidłowy bakterie gr coli
	Złota Graby	2	-	-	-
	Złota Lubowiec	4	1	-	-
	Stawiszycze	4	1	-	-
	Razem - 65 prób	56	9	0	3

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Na podstawie art. 5 ust. 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków – zarządcy wodociągów i przedsiębiorstwa wodociągowe prowadzili regularną kontrolę wewnętrzną jakości wody we własnych urządzeniach wodnych.

Zgodnie z § 21 ust.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju dokonał oceny wszystkich wyników badań zrealizowanych zgodnie z ustalonym harmonogramem i przekazanych przez podmioty. Wszystkie nadzorowane wodociągi, w których woda była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, otrzymywały „oceny bieżące jakości wody” stwierdzające przydatność wody do spożycia.

W roku sprawozdawczym na podstawie wyników badań kontroli wewnętrznej zrealizowanych przez zarządców wodociągów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju kwestionował jakości wody do spożycia dla ludzi w jednym wodociągu, tj. wodociąg publiczny Chroberz. Została wydana decyzja dopuszczająca warunkowo wodę do spożycia, z uwagi na to, iż w badanej próbce wody stwierdzono bakterie z grupy coli w ilości 9 jtk/100ml. W badanej próbce nie stwierdzono obecności *Escherichia coli* i enterokoków.

Stan sanitarny urządzeń zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę został oceniony na koniec roku jako bardzo dobry.

3. Badania ciepłej wody na obecność bakterii *Legionella* sp. Jakość ciepłej wody użytkowej

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Busku-Zdroju w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego „ciepłej wody użytkowej” wykonuje badań pod kątem występowania bakterii *Legionella* sp. w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarnym i całodobowym świadczenia zdrowotne.

W 2024r. kontrolowano dwukrotnie jakość ciepłej wody użytkowej w Szpitalu Powiatowym w Pińczowie oraz w Szpitalu Interkard w Pińczowie. Ponadto skontrolowano jakość ciepłej wody w Domu Pomocy Społecznej w Pińczowie.

Jakość ciepłej wody w kontrolowanych obiektach nie budziła zastrzeżeń sanitarnych, obecności bakterii *Legionella* sp. – nie wykryto.

4. Wnioski

Na nadzorowanym terenie (powiat pińczowski) w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi pobrano do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych - 65 prób wody, 56 prób w ramach monitoringu kontrolnego - parametry z gr. A i 9 prób w ramach monitoringu przeglądowego - parametry z gr. A i B.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Na terenie powiatu pińczowskiego występuje pełne uzbrojenie terenu w sieci wodociągowe, wszystkie gminy są zwodociągowane. Na koniec okresu sprawozdawczego oceniono jakość wody w kontrolowanych urządzeniach jako odpowiadającą wymogom sanitarnym.

III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Busku-Zdroju realizuje profilaktykę w zakresie ochrony zdrowia ludzi:

- wykonywał kontrole obiektów budowlanych (etap dopuszczenia obiektu do użytkowania),
- uzgadniał projekty budowlane (etap poprzedzający wydanie pozwolenia na budowę, zmianę sposobu użytkowania, zgłoszenie robót itp.),
- uczestniczył w procesie postępowania w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (brak lub potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i uzgadnianie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach),
- uzgadniał warunki zabudowy,
- uzgadniał lokalizację inwestycji celu publicznego.

Podczas pracy nad w/w tematyką zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza, promieniowanie elektromagnetyczne) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i odpowiednich materiałów budowlanych w celu dotrzymania normatywnych wartości dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiednich parametrach),
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym pochodzenia medycznego, w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- ochronę ludzi przez uciążliwościami środowiskowymi w miejscu zamieszkania poprzez egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

W 2024 roku wydano 18 opinii na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Opinie obejmowały postępowania w sprawie braku lub potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2024 roku wydano ogółem 14 opinii o dokumentacjach projektowych.

Analiza opiniowanych dokumentacji projektowych wskazuje, iż główne uchybienia w rozwiązaniach projektowych dotyczyły błędów w zakresie zapewnienia właściwych warunków wymiany i czystości powietrza w obiektach.

Stwierdza się, że zastrzeżenia wnoszone do przedkładanych rozwiązań projektowych wynikały głównie z nieznamomości przez projektantów przepisów, w tym techniczno-budowlanych (Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /tekst jednolity Dz. U z 2022 r. poz. 1225 ze zm./) oraz wymagań sanitarno-higienicznych określonych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2024 roku wydano 31 opinii w zakresie stwierdzenia zgodności wykonania obiektów wg projektu budowlanego.

W 15 przypadkach stanowiska zajęto na podstawie przeprowadzonych oględzin, w pozostałych przypadkach na podstawie przedłożonej dokumentacji z ograniczoną czynnością kontrolną w terenie.

Podczas odbiorów spotkano się w większości przypadków z inwestycjami dobrze przygotowanymi do czynności odbiorowych pod względem wykonawczym (prace zakończone, zgodność wykonawstwa z dokumentacją projektową) oraz formalnym (wpis do dziennika budowy, odbiory techniczne wewnętrzne, badania i pomiary, itd.). Tym niemniej zdarzały się obiekty, na których stwierdzono nieprawidłowości pod względem funkcjonalnym oraz sanitarno-technicznym. Uchybienia stwierdzone podczas oględzin usuwane były do momentu wydania stanowiska.

Stanowiska inne na etapie rozpoczęcia nowej działalności i pozostałych etapach procesu inwestycyjnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju wydawał 3 opinie sanitarne na etapie rozpoczęcia nowej działalności i na pozostałych etapach procesu inwestycyjnego (opinie sanitarne dla obiektów żłobka, placówki dydaktycznej, opinii na temat zaproponowanego zabezpieczenia warunków higieniczno-sanitarnych dla przeprowadzenia imprezy masowej).

Uzgodnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku – Zdroju działając w trybie art. 53 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dokonał 23 uzgodnień warunków zabudowy, 21 lokalizacji inwestycji celu publicznego, w 167 przypadkach odstąpiono od zajęcia stanowiska.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ**1. Wprowadzenie**

Obiekty użyteczności publicznej są charakterystyczną grupą z uwagi na swoją różnorodność. Kryteria oceny ich stanu sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego zależą od charakteru obiektu, jego dostępności dla osób z zewnątrz oraz rodzaju świadczonych usług.

W grupie obiektów użyteczności publicznej, główny nacisk położono na ustępy publiczne i obiekty usługowe (kontrole zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, w tym szczególnie solaria) oraz hoteli i obiektów wczasowo-turystycznych. Ponadto kontrolowano obiekty sportowe, tereny rekreacyjne oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń**2.1. Ustępy publiczne**

Na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się 1 ustęp publiczny. Obiekt skontrolowano.

1. Ustęp publiczny w Pińczowie

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Obiekt działający całorocznie. Bieżący stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Dezynfekcja pomieszczeń i urządzeń prowadzona prawidłowo.

2.2. Obiekty pomocy społecznej

Na terenie powiatu pińczowskiego funkcjonują 2 obiekty pomocy społecznej.

1. Dom Pomocy Społecznej w Pińczowie ul. Wesoła 5, 28-400 Pińczów
2. Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Polna 48, 28-400 Pińczów

W roku sprawozdawczym – skontrolowano wszystkie. Kontrolowane placówki zapewniające odpowiednio całodobową i dzienną opiekę - oceniono jako obiekty dobre, prawidłowo urządzone i wyposażone. Utrzymane w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym oraz porządkowym.

2.3. Obiekty hotelarskie

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto obiekty hotelarskie, całoroczne ośrodki wypoczynkowe, pola biwakowe, campingi oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie. Dokonano kontroli w 2 obiektach tj.:

- Zespół domków campingowych w Pińczowie
- Pole Namiotowe „Loch Ness” w Gackach gm. Pińczów

Stan sanitarny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekty oceniono, jako odpowiadające wymogom sanitarnym, zakresie prowadzonej działalności.

2.4. Zakłady fryzjerskie kosmetyczne i odnowy biologicznej

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad obiektami usługowymi tj. zakładami fryzjerskimi, salonami kosmetycznymi, tatuażu, odnowy biologicznej oraz innymi zakładami świadczącymi łącznie więcej niż jedną z usług.

W 2024r. na terenie powiatu pińczowskiego przeprowadzono kontrole sanitarne w **14** zakładach usługowych.

Zakres kontroli obejmował sprawdzanie stosowania procedur określających zasady utrzymania higieny i właściwego reżimu sanitarnego, zasady przeprowadzania dezynfekcji i sterylizacji, a także prawidłowego postępowania z odpadami, zwłaszcza z niebezpiecznymi. W zakładach, których wykonywano zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek ludzkich szczególną uwagę przykładano do kwestii postępowania z narzędziami i sprzętem wykorzystywanymi przy świadczeniu usług w powyższym zakresie.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Sprawdzano również bezpieczeństwa pracowników i klientów salonu, ważności środków, magazynowania bielizny stosowanej w zakładzie i postępowanie z nią.

Ponadto we wszystkich skontrolowanych zakładach usługowych przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 276 ze zm.). Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie i zakłady kosmetyczne, najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w dwóch obiektach usługowych wydano **2 decyzje opłatowe** za kwestionowane kontrole. Zalecenia pokontrolne zostały wykonane w całości. Pozostałe skontrolowane obiekty w okresie sprawozdawczym oceniono, jako odpowiadające wymogom sanitarnym.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej

Dworzec PKS w Pińczowie – nowy obiekt objęto nadzorem w roku sprawozdawczym. Obiekt dostosowany dla osób niesprawnych ruchowo, wyposażony w dwa zespoły poczekalni wraz z zapleczem sanitarnym. Dworzec posiada sześć zatoczek dla pojazdów autobusów i busów. Stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Na nadzorowanym terenie skontrolowano **1** firmę przewozową, zajmującą się transportem pasażerskim osób. W trakcie kontroli sprawdzono 1 pojazd - nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.6. Cmentarze

Liczba obiektów w ewidencji 18. Skontrolowano **6** obiektów:

1. Pełczyska, gm. Złota
2. Bogucice, gm. Pińczów
3. Chroberz, gm. Złota
4. Kije, gm. Kije
5. Probołowice, gm. Złota
6. Zagość, gm. Pińczów

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Tereny cmentarzy – ogrodzone. Odpady komunalne z terenu cmentarzy gromadzone na wyznaczonych miejscach w kontenerach/boksach lub pojemnikach przeznaczonych do składowania odpadów. Wywóz nieczystości stałych z ww. terenów zapewniają firmy, na podstawie deklaracji zarządców cmentarzy. Żadna z przeprowadzonych kontroli nie wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2.7 Domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu pińczowskiego znajdują się 1 dom przedpogrzebowy – obiekt skontrolowany. Obiekt utrzymany w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym oraz porządkowym.

2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej

Oprócz w/w grup obiektów nadzorem PSSE w Busku-Zdroju obejmuje: tereny rekreacyjne, do których zalicza się place zabaw z piaskownicami, parki i zieleńce, zakłady prowadzące obrót produktami naftowymi, obiekty sportu i kultury oraz Zakład Karny.

Skontrolowano 13 obiektów tj.:

- 4 stacje paliw
- 1 Zakład Karny
- 1 Przystanki na gm. Pińczów (9 stanowisk)
- 2 fontanny
- 1 zieleńiec miejski
- 1 obiekt sportowy
- 1 Siedziba Urzędu Gminy
- 1 transport pasażerski
- 1 indywidualne ujęcie wody - studnia lokalna dla Pola biwakowego

W okresie sprawozdawczym stan sanitarny obiektów oceniono, jako dobry.

2.9 Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

– Stan sanitarny Kąpielisk:

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu pińczowskiego funkcjonowały 2 - miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli: w Pińczowie strefa I i strefa II.

W roku sprawozdawczym nie zgłoszono zbiornika w Gackach.

W trakcie trwania sezonu letniego skontrolowano stan sanitarny pomieszczeń zaplecza miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli oraz plaży.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju na podstawie badań wykonanych przez zarządców - miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli wydał łącznie 4 bieżące oceny o jakości wody do kąpeli w akwenu. Jakość wody do kąpeli odpowiadała wymogom, w żadnej próbce wody w sprawozdaniach z badań nie zostały odnotowane ponadnormatywne wartości parametrów.

– Stan sanitarny Pływalni

W ewidencji PSSE na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się jeden obiekt kąpielowy:

1. Pływalnia Miejska w Pińczowie - obiekt kąpielowy kryty, całoroczny

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Zarządca pływalni regularnie kontrolował jakość wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z ustalonym **harmonogramem**.

Ponadto w 2024r. PPIS w Busku - Zdroju kontrolował stan techniczny obiektu pływalni „Delfinek” w Pińczowie. Stan sanitarno-techniczny obiektu oraz wszystkie badania jakości wody w nieckach basenowych pływalni w Pińczowie oceniono jako odpowiadające wymogom.

3. Wnioski

Priorytetem działań w okresie sprawozdawczym w obiektach użyteczności publicznej było przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakresie prowadzonej działalności.

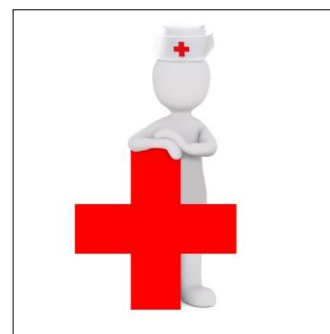
Wydano **2 decyzje** dot. obiektu usługowego. Na koniec roku sprawozdawczego bieżący stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Szpitale

Na terenie powiatu pińczowskiego, pod nadzorem PSSE w Busku Zdroju znajdują się:

- 1) Szpital Powiatowy w Pińczowie ul. Armii Krajowej 22, 28-400 Pińczów
- 2) INTERKARD Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii w Pińczowie ul. Armii Krajowej 22, 28-400 Pińczów

Obiekty w roku sprawozdawczym kontrolowane, kompleksowa kontrole obiektów szpitalnych nie wykazały nieprawidłowości.

1.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę stanowi wodociąg publiczny, jakość wody odpowiada wymogom.

Obiekt szpitala posiada również rezerwowe źródło wody, zbiorniki atestowane i certyfikowane o łącznej pojemności 16m³.

1.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w kontrolowanym obiekcie szpitalnym – oceniono jako prawidłowe.

Odpady medyczne gromadzone są w pojemnikach lub workach w miejscu ich powstawania uwzględniając ich właściwości oraz sposób ich unieszkodliwiania. Przekazywane niezwłocznie do pomieszczenia lub urządzeń chłodniczych, z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności. Odbierane zgodnie z umową przez firmę zewnętrzną.

Odpady komunalne również odbierane zgodnie z umową przez firmę zewnętrzną.

1.3. Gospodarka bielizną szpitalną

Gospodarka bielizną szpitalną bez zastrzeżeń, wydzielone miejsca/magazyny bielizny czystej i brudnej. Pranie bielizny szpitalnej w pralni zewnętrznej, transport bielizny szpitalnej zapewnia pralnia.

2. Sanatoria – brak w ewidencji

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne /przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp./

Na terenie powiatu pińczowskiego znajduje się:

- Przychodnie i ośrodki zdrowia – **12**, skontrolowano **7**
- Zakład opiekuńczo-leczniczy -**1**, skontrolowano **1**
- Inne zakłady– **2** (stacjonarne całodobowe świadczenia zdrowotne) skontrolowano - **1**
 - Pogotowie w Pińczowie
 - Ambulatorium Zakładu Karnego w Pińczowie – skontrolowane w czasie kontroli kompleksowej Zakładu Karnego
- Zakłady rehabilitacji leczniczej – w ewidencji **2**, skontrolowano - **2**
 - NZOZ LIB-MED. Barbara Liberek, Michałów 111
 - NZOZ LIB-MED. Barbara Liberek, Działoszyce ul. Pińczowska 18
- Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne (kontrolowane przez pion Epidemiologiczny - **1**) – skontrolowano - **0**
 - Bio-DIAGNOSTYKA Sp. z o.o NZOZ Laboratorium; 28-400 Pińczów ul. Armii Krajowej 22
- Inne ambulatoryjne świadczenia – **2**, skontrolowano - **2**
 - Nowoczesne Centrum Medyczne „OKOKLINIK” Sp.zo.o. Spółka Komandytowa 28-400 Pińczów ul. Armii Krajowej 22
 - IMARES Zakład Diagnostyki Obrazowej Pracownia Rezonansu Magnetycznego ul. Armii Krajowej 22, 28-400 Pińczów

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w dalszym ciągu prowadzone jest postępowanie wobec jednego obiektu tj. Przychodni Rejonowej w Działoszycach wydano **1 decyzję merytoryczną** przedłużającą termin wykonania zaleceń (do 31.12.2025r.)

3.1. Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie kontrolowane podmioty lecznicze świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne zaopatrywane są w wodę o dobrej jakości pochodzącą z wodociągów publicznych objętych stałym nadzorem sanitarnym w ramach monitoringu wody przeznaczonej do spożycia. W większości zakładów leczniczych ustalone są punkty poboru prób wody.

3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Kontrolowane Zakłady Opieki Zdrowotnej zarówno publiczne jak i niepubliczne wytwarzające odpady niebezpieczne posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów.

Przeprowadzone przez pracowników inspekcji sanitarnej kontrole placówek nie wykazały nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, a w szczególności z odpadami pochodzenia medycznego.

3.3. Gospodarka bielizną

We wszystkich kontrolowanych placówkach ambulatoryjnych wydzielone są miejsca do przechowywania bielizny czystej /szafy/. Bielizna brudna gromadzona w sposób właściwy. Pranie bielizny w pralniach lub we własnym zakresie /własne pralnie/. Praniu poddawane są głównie fartuchy, parawany i sporadycznie firanki. Stosowane prześcieradła jednorazowego użytku.

Wnioski

W powiecie pińczowskim, stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza oceniono jako dobry. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi prawidłowe, nie budzi zastrzeżeń. Wywóz odpadów zapewniają firmy w ramach zawartych umów. Prawidłowo utrzymana częstotliwość wywozu odpadów. Postępowanie z bielizną zgodne z opracowanymi procedurami. We wszystkich obiektach wydzielono magazyny bielizny czystej i brudnej. Również prawidłowo realizowane są podstawowe wymogi w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Przedmiotem działalności Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest nadzór nad zakładami pracy, dotyczący warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Zasadniczą tematyką w 2024 r. było prowadzenie nadzoru nad produktami biobójczymi, których użycie wzrasta w sezonie letnim (dezynfekcja basenów, zabezpieczanie ich przed wzrostem glonów i innych mikroorganizmów) z uwzględnieniem platform e-commerce, nadzór nad produktami biobójczymi, których zgodność z przepisami prawa jest kluczowa dla zapewnienia bezpieczeństwa ich stosowania (bezpośrednie narażanie na kontakt z substancjami o wysokiej toksyczności), ze szczególnym uwzględnieniem ich wykorzystania przez użytkowników nieprofesjonalnych, jak i stosowania profesjonalnego w działalności zawodowej.

Na terenie powiatu objętych nadzorem jest 151 obiektów. W 2024 r. skontrolowano 38 obiektów.

1. Tabela

Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy skontrolowanych w 2024 r.
5	10
6 – 20	13
21 – 50	6
51 – 100	-
101 – 250	7
>250	2
ogółem	38

1. Zakres kontroli warunków pracy

W 2024 r. przeprowadzono 43 kontrole w 38 zakładach zatrudniających 2058 pracowników.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Tabela 2.

Temat	Liczba kontroli
Warunki pracy w zakładach	27
Substancje i mieszaniny chemiczne	4
Produkty biobójcze	3
Środki zastępcze	5
Czynniki rakotwórcze i mutagenne	1
Produkty kosmetyczne	2

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decyduje o tym, jakie czynniki środowiskowe powinny być przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań represyjnych i interwencyjnych. Pod uwagę bierze się następujące kryteria :

1. Występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy.
2. Występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) wyżej wymienionych czynników.
3. Stosowanie substancji i mieszanin chemicznych.
4. Stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3.
5. Występowanie czynników rakotwórczych.
6. Stosowanie produktów biobójczych.
7. Stosowanie środków ochrony roślin.
8. Występowanie czynników biologicznych.
9. Występowanie chorób zawodowych.

Analizując rodzaj branży PKD najwięcej kontroli w 2024 r. przeprowadzono w następujących branżach:

- Produkcja artykułów spożywczych
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
- Opieka zdrowotna

W 2024 r. najwięcej decyzji wydano w następujących branżach:

- Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
- Produkcja wyrobów z drewna
- Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
- Opieka zdrowotna

W 2024 r. najwięcej pracowników zatrudnionych było w branżach:

- Produkcja artykułów spożywczych
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

- Opieka zdrowotna
- Usługi administracji publicznej i obrony narodowej
- Edukacja

2. Postępowanie administracyjno – egzekucyjne.

W wyniku przeprowadzonych w 2024 r. kontroli wydano 21 decyzji.

Decyzje te zawierały zarządzenia dotyczące:

1. Przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych.
2. Uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego.
3. Dokonania oceny ryzyka zawodowego.
4. Doprowadzenia do właściwego stanu pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.
5. Szkodliwych czynników biologicznych.
6. Mieszanin chemicznych.
7. Zaopatrzenia zakładu w instrukcje obsługi maszyn i urządzeń.
8. Czynników rakotwórczych (rejstry prac i pracowników, szkolenia).
9. Zapewnienia natrysków ratunkowych (prysznice bezpieczeństwa oraz natryski (prysznice) do przemywania oczu w przypadku, gdzie występuje niebezpieczeństwo oblatania pracowników środkami żrącymi).
10. Zapewnienia osłon twarzy dla pracowników wykonujących prace z substancjami / mieszaninami o działaniu żrącym.
11. Zapewnienia wentylacji mechanicznej w pomieszczeniu magazynowym kwasu solnego.
12. Wyposażenia pomieszczenia, w którym wodorotlenek sodowy jest rozcieńczany w miejscową wentylację wyciągową, zawór czerpakowy ze złączką do przewodu, natrysk wodny, tace odporną na działania ługów.
13. Zapewnienia specjalnej tacy kwasoodpornej, umieszczonej pod zbiornikiem, której pojemność powinna być co najmniej taka jak zbiornika z kwasem oraz sygnalizacji stanu wewnętrznej powłoki izolacyjnej, wyprowadzonej na zewnątrz zbiornika.
14. Sporządzenia instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy wymagających używania środków ochrony indywidualnej uwzględniającej informacje o rodzaju tych środków koniecznych do stosowania przy wykonywaniu danej pracy, sposobów używania środków ochrony indywidualnej, ich kontroli i konserwacji.

Zarządzenia z decyzji przedsiębiorcy wykonują w ustalonych terminach. Postępowań egzekucyjnych nie prowadzono.

3. Nadzór nad warunkami pracy

3.1. Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN.

W 2024 r. w powiecie pińczowskim przekroczenia NDN hałasu stwierdzono w 3 zakładach:

- 1 zakład zajmujący się produkcją metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, przekroczenie NDN hałasu, 18 osób pracuje w przekroczeniach hałasu, pracodawca sporządził plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do zmniejszenia narażenia pracowników na hałas.
- 2 zakłady zajmujące się produkcją wyrobów z drewna, przekroczenie NDN hałasu, 11 osób pracuje w przekroczeniach, sporządzono plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do zmniejszenia narażenia pracowników na hałas.

Przekroczenie NDN hałasu występują ponadto w 6 zakładach i drgań w 1 zakładzie, które stwierdzone były w latach ubiegłych. Pracodawcy sporządzili i wprowadzają w życie plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do zmniejszenia narażenia pracowników na hałas.

Poprawa warunków pracy związana jest również z ograniczeniem liczby osób zatrudnionych, likwidacją niektórych stanowisk pracy.

Należy stwierdzić, że pracodawcy sukcesywnie wprowadzali rozwiązania techniczne i organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia poprzez zmniejszenie poniżej normy NDN czynników szkodliwych: wymiana maszyn i urządzeń na bardziej nowoczesne, montowanie dodatkowych odciągów, montowanie wentylacji mechanicznej, kapitalne remonty, stosowanie nowoczesnych środków ochrony indywidualnej, rotacja pracowników.

3.2. Poprawa warunków pracy innych niż związanych z przekroczeniami NDS i NDN

W 1 zakładzie, zajmującym się opieką zdrowotną zapewniono podwójne szafki dla pracowników.

W 1 zakładzie, zajmującym się produkcją artykułów spożywczych zapewniono wentylację mechaniczną oraz miejscową w pomieszczeniach magazynowych.

3.3. Substancje i mieszaniny chemiczne

Przeprowadzono 4 kontrole tematyczne w 4 zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne.

Ponadto podczas kontroli dotyczących ogólnych wymogów bhp w 13 przypadkach skontrolowano mieszaniny chemiczne.

Wydano 4 decyzje, które zostały wykonane.

3.4. Produkty biobójcze

Produkty, które zawierają co najmniej 1 substancję czynną przeznaczoną do niszczenia, odstraszania, unieszkodliwiania, zapobiegania w kontrolowany sposób organizmów szkodliwych poprzez działanie chemiczne lub biologiczne. W 2024 r. przeprowadzono ogółem 3 kontrole w 3 zakładach w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi. Decyzji nie wydawano. Ponadto przy okazji kontroli ogólnych sprawdzono również stosowanie produktów biobójczych w 5 zakładach. Decyzji nie wydawano.

Produkty miały ważne pozwolenia Ministra Zdrowia na obrót produktem biobójczym i nie zawierały w swoim składzie niedozwolonych substancji.

3.5. Czynniki biologiczne

Zakłady, w których występuje najwięcej szkodliwych czynników biologicznych to: podmioty lecznicze, domy opieki społecznej, laboratoria diagnostyczne, ośrodki zdrowia, gospodarka ściekami i odpadami.

W 2024 r. przeprowadzono 5 kontroli tematycznych dotyczące czynników biologicznych. Ponadto podczas kontroli ogólnych warunków bhp w 6 przypadkach skontrolowano również czynniki biologiczne. Wydano 2 decyzje administracyjne. Zarządzenia z decyzji zostały wykonane.

3.6. Choroby zawodowe

W 2024 r. przeprowadzono 6 wizytacji w ramach postępowań dowodowych w sprawach chorób zawodowych. Sporządzono 6 kart oceny narażenia zawodowego. Wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową (3 – rolnicy).

4. Podsumowanie

W 2024 r. realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

W ramach kluczowych kierunków działań, w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

występujących w miejscu pracy, realizowane były zadania nadzorowe w ramach programów wieloletnich oraz programów obejmujących krótsze okresy (np. nadzoru nad produktami biobójczymi, których użycie wzrasta w sezonie letnim).

W powiecie pińczowskim w porównaniu z 2023 r. (4 zakłady) spadła liczba nowych zakładów pracy z przekroczeniami normatywów higienicznych (w 2024 r. 3 zakłady).

W zakładach tych został wprowadzony program działań organizacyjno – technicznych, zmierzający do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.

Spadek stwierdzonych przekroczeń normatywów higienicznych należy powiązać z coraz większą świadomością pracodawców odnośnie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach jak również z coraz większą wiedzą pracowników na temat zdrowotnych aspektów pracy.

Zaobserwowano spadek stwierdzonych chorób zawodowych. W 2023 r. wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej u rolników, w 2024 r. wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej u rolnika.

Należy podkreślić, iż w przypadku rolnika niemożliwym jest uniknięcie narażenia z powodu dużej ilości czynników alergizujących oraz powszechnie występujących w środowisku jego pracy kleszczy przenoszących boreliozę.

VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA

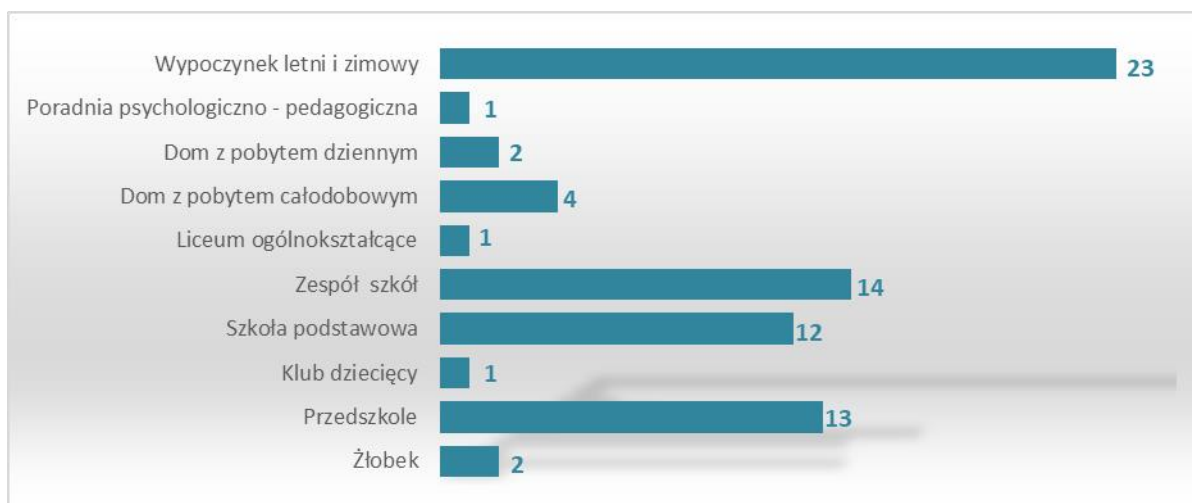
1. Wprowadzenie

Działalność i kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmowała sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- stanu sanitarno - higienicznego i technicznego placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych,
- higieny procesu nauczania,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania,
- nadzoru nad warunkami wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W 2024r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku - Zdroju znajdowało się 50 obiektów nauczania i wychowania oraz 23 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Wykaz placówek oświatowo - wychowawczych nadzorowanych w 2024r. na terenie powiatu pińczowskiego

2. Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży

W ramach nadzoru nad warunkami sanitarno - higienicznymi placówek dzieci i młodzieży w powiecie pińczowskim pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w 2024r. przeprowadzili ogółem 38 kontroli w obiektach nauczania i wychowania (żłobki, przedszkola, szkoły) i 23 placówkach wypoczynku.

Kontrole placówek oświatowo – wychowawczych na terenie powiatu pińczowskiego

3. Stan sanitarny budynków w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

Zapewnienie w placówkach prawidłowych warunków higieniczno - sanitarnych zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia jest jednym z elementów profilaktyki. Bieżąca czystość,

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

dobry stan techniczny powierzchni, instalacji, wentylacja, podłączenie do instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej, wyposażenie w wystarczającą liczbę urządzeń sanitarnych w odniesieniu do liczby osób korzystających oraz zapewnienie środków higieny osobistej składają się na podstawowe standardy higieniczne.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2024r. w placówkach nauczania i wychowania wydano 7 decyzji zarządzających poprawę stanu sanitarnego i higienicznego. Decyzje merytoryczne dotyczyły poprawy stanu sanitarnego i higienicznego ścian i sufitów korytarzy, szatni, sali gimnastycznej, sal dydaktycznych oraz stanu technicznego parkietów na korytarzach, blatów ławek, nawierzchni parkingu, schodów prowadzących do placówki, armatury łazienkowej.

Ponadto wykonywano prace konserwatorsko-porządkowe, które obejmowały generalne sprzątanie wszystkich pomieszczeń szkół, konserwację urządzeń sanitarnych, naprawę sprzętu szkolnego (krzesła/stoliki), porządkowanie terenów zielonych i boisk sportowych, pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych.

Nie nałożono mandatów karnych w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej.

4. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

W trakcie kontroli placówek dla dzieci i młodzieży ustalono, że wszystkie skontrolowane placówki podłączone są do wodociągu miejskiego lub gminnego.

- 100% skontrolowanych placówek podłączone jest do sieci wodociągowej,
 - na 15 skontrolowanych placówek 3 odprowadzały nieczystości do zbiornika bezodpływowego (szambo), 2 obiekty posiadają przydomową oczyszczalnię ścieków
- Pozostałe kontrolowane placówki podłączone są do kanalizacji miejskiej lub gminnej
- we wszystkich obiektach zapewniono zgodnie z przepisami standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (ponadnormatywna liczba uczniów w obiekcie),
 - nie stwierdzono placówek z ustępami zewnętrznymi,
 - we wszystkich kontrolowanych placówkach zapewniono ciepłą bieżącą wodę przy wszystkich umywalkach.

5. Higiena procesu nauczania

Jednym z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest bieżąca kontrola w zakresie zapewnienia prawidłowych warunków i odpowiedniej organizacji pracy ucznia w celu jego

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

ochrony przed niekorzystnymi warunkami pobytu w placówce. W celu zintensyfikowania sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego w szkołach organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmują również działania o charakterze prewencyjnym. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowany na ochronę ucznia przed niekorzystnymi warunkami pobytu w placówce obejmuje m.in.:

- działania prozdrowotne, m.in. w zakresie profilaktyki wad postawy czy wad wzroku,
- monitoring w zakresie właściwej organizacji procesu nauczania np. higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych, odpoczynków w czasie trwania przerw międzylekcyjnych,
- promowanie dobrych praktyk, np. w odniesieniu do zapewnienia w placówce dostępu do wody przeznaczonej do spożycia.

W roku sprawozdawczym 2024r. dokonano oceny higienicznej rozkładów zajęć w każdej placówce w której była przeprowadzona kontrola stanu sanitarnego. Plan zajęć oceniano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.).

Sprawdzano:

1. Czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina.
2. Czy różnica godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.
3. Możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Ocena rozkładów zajęć nie wykazała nieprawidłowości w ocenianym zakresie.

W 2024r. w szkołach i przedszkolach przeprowadzono analizę stanowiska pracy ucznia tj. oceniano dostosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu.

Nieprawidłowe zestawienie mebli ma ujemny wpływ na zdrowie, na prawidłowe kształtowanie się kręgosłupa i prawidłowe funkcjonowanie narządów wewnętrznych.

W 2024r. pomiary mebli przeprowadzono w 4 placówkach. Łącznie przebadano 287 stanowisk pracy ucznia. Wszyscy uczniowie korzystają z prawidłowych stanowisk pracy ucznia, meble oznakowane w dobrym stanie technicznym.

6. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

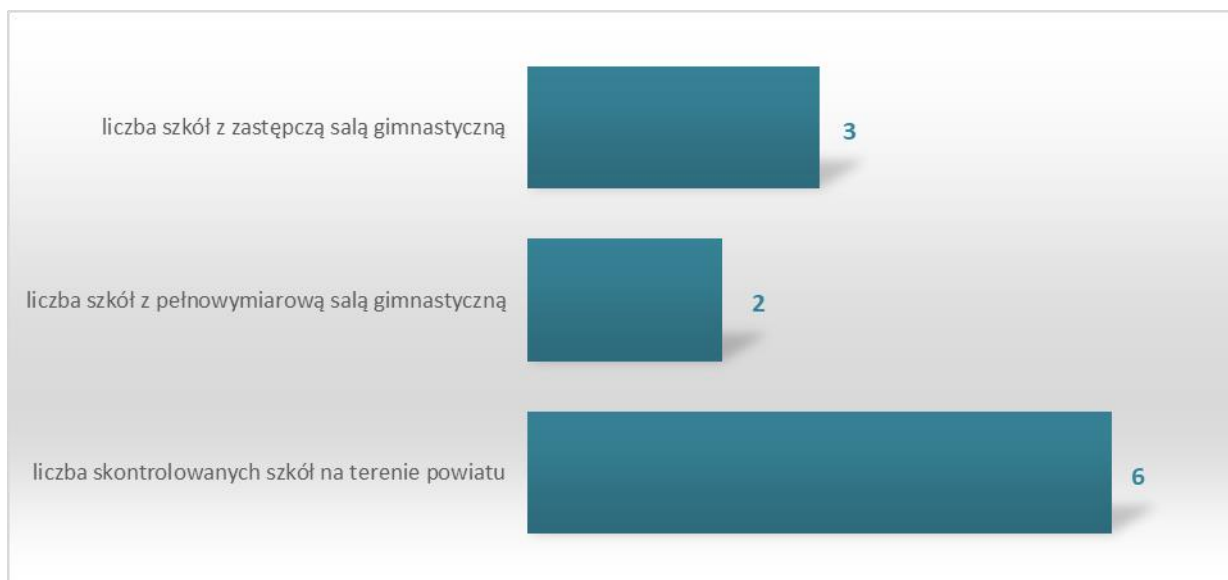
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.) wprowadziło obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie w placówce podręczników i przyborów szkolnych w celu zmniejszenia wagi plecaków. Z obowiązku tego na terenie powiatu pińczowskiego wywiązały się wszystkie kontrolowane szkoły. Pomimo zapewnienia możliwości pozostawiania podręczników i przyborów w szkole (w szafkach indywidualnych, zbiorowych, na półkach w regałach, w szatni w szafkach zamykanych szatniowych) uczniowie zabierają je do domu ze względu na potrzebę nauki, przygotowania się do szkoły na kolejny dzień nauki. Najczęściej z możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych korzystają uczniowie klas I-III szkoły podstawowej.

7. Warunki do prowadzenia zajęć WF

W trosce o bezpieczny i higieniczny pobyt dzieci i młodzieży w szkołach kontrole obejmowały również warunki sanitarno – higieniczne, w których prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego.

Na 6 skontrolowanych szkół w 2024r. w powiecie pińczowskim – 3 szkoły podstawowe, 3 zespoły łącznie 2 szkoły posiada szkolne zespoły sportowe z pełnym zapleczem sanitarnym tj. szatnie, sanitariaty i natryski. Natomiast 1 szkoła podstawowa zajęcia wychowania fizycznego realizują na zastępczych salach gimnastycznych, oraz 1 zespół posiada sale gimnastyczną dysponującą szatniami dla chłopców i dziewcząt; 2 placówki korzystają z infrastruktury poza placówką.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

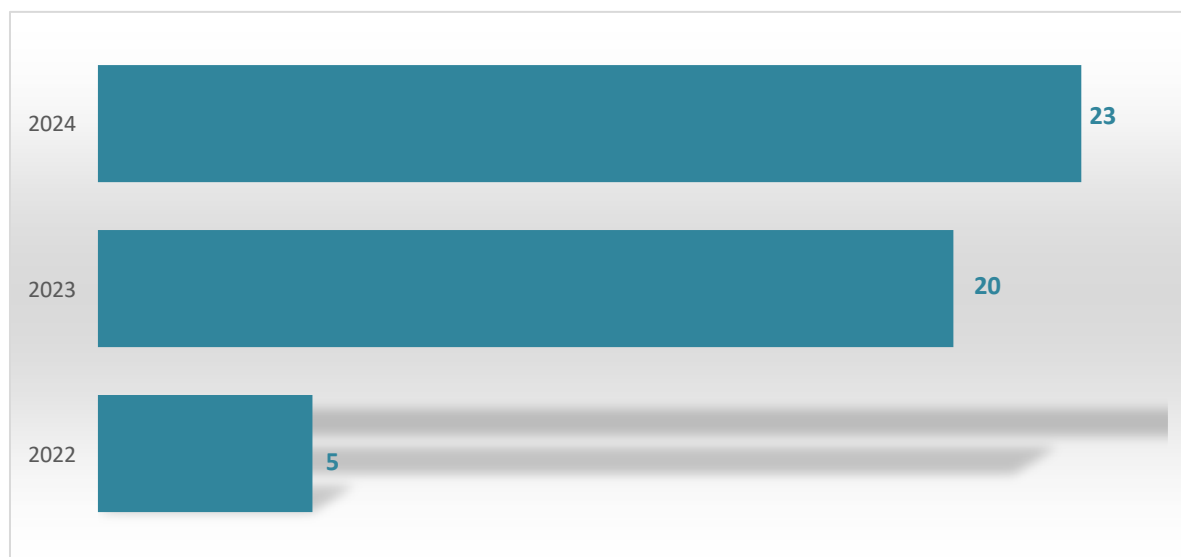
Analiza zapewnienia bazy lokalowej do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w 2024r. na terenie powiatu pińczowskiego

Placówki dysponujące szkolnym zespołem sportowym (hale sportowe) posiadają natryski które są czynne lecz nie są wykorzystywane po każdych zajęciach WF lecz tylko po dodatkowych zajęciach.

Ponadto 1 placówka korzysta z basenu w ramach zajęć wychowania fizycznego

8. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2024r. na terenie powiatu pińczowskiego zorganizowano 20 form wypoczynku letniego i zimowego (5 w miejscu zamieszkania i 15 formy wyjazdowe). Formy wyjazdowe zorganizowane były w obiektach całorocznych usług hotelarskich i obiektach sezonowych. Łącznie z wypoczynku skorzystało 947.

Wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie powiatu pińczowskiego

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Podczas kontroli placówek wypoczynku nie stwierdzono zaniedbań, dla uczestników wypoczynku w formie wyjazdowej zapewniono odpowiednie warunki higieniczno - sanitarne. Czystość bieżąca zachowana, dokumentacja medyczna kompletna, opieka medyczna zapewniona – pielęgniarka na placówce lub grupa zgłoszona w Ośrodkach Zdrowia oraz wykupione dodatkowe ubezpieczenie grupowe dla uczestników wypoczynku.

Organizatorzy na placówkach wypoczynku w formie wyjazdowej i w miejscu zamieszkania zapewnili prawidłowe warunki pobytu zgodnie z wytycznymi GIS, MEN i MZ tj; właściwe wyposażenie pokoi sypialnych, właściwe warunki sanitarno higieniczne całej bazy noclegowej w tym sanitariatów. Dzieci i młodzież podczas wypoczynku korzystała również z bazy sportowej dodatkowej tj; sale gimnastyczne , hale sportowe i baseny (podpisane umowy). W ramach wypoczynku dzieci miały organizowane również wycieczki wyjazdowe. Na placówkach wypoczynku zapewnione były odpowiednie warunki higieniczno sanitarne, nie został przekroczony limit, zapewniono dostateczną liczbę urządzeń sanitarnych, w kabinach ustępowych przy umywalkach prawidłowe wyposażenie w jednorazowe środki higieny osobistej , mydło do mycia rąk i środki dozwolone dezynfekcyjne. Podczas kontroli placówek wypoczynku nie stwierdzono zaniedbań, dla uczestników wypoczynku w formie wyjazdowej zapewniono odpowiednie warunki higieniczno - sanitarne. Czystość bieżąca zachowana, dokumentacja medyczna kompletna, opieka medyczna zapewniona – pielęgniarka na placówce lub grupa zgłoszona w Ośrodkach Zdrowia oraz wykupione dodatkowe ubezpieczenie grupowe dla uczestników wypoczynku.

9. Działalność prowadzona w zakresie dożywiania (ogółem szkoły podstawowe, oraz zespoły szkół - skontrolowano 6 szkół w 2024r.)

Na terenie powiatu pińczowskiego podczas kontroli bieżących w roku 2024 stwierdzono, że ciepły posiłek wydawany jest w 4 placówkach – posiłki przygotowywane w obiektach na stołówkach szkolnych korzysta 212 uczniów.

Wnioski

Na podstawie kontroli prowadzonych w ww. placówkach można stwierdzić, że placówki na bieżąco wdrażały wytyczne opracowywane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Główny Inspektorat Sanitarny i Ministerstwo Zdrowia, dbały o czystość, porządek, przestrzeganie regulaminów i procedur, mając na uwadze bezpieczeństwo dzieci i pracowników.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Podczas działań kontrolnych w nadzorowanych placówkach zwracano uwagę nie jedynie na stan sanitarno - techniczny budynków, w tym pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, ale także oceniano stan przyległego terenu, jak również obszarów kontrolnych mogących bezpośrednio wpłynąć na rozwój psychofizyczny, jak i zaspokojenie podstawowych potrzeb uczniów (wentylacja, oświetlenie, miejsce na pozostawienie podręczników, dostęp do urządzeń). Wszystkie skontrolowane w 2024r. placówki oświatowo - wychowawcze zapewniły bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli dla poprawy stanu sanitarnego i technicznego obiektów w 2024r. wydano 7 decyzji administracyjnych, natomiast w 2023r. wydano 5 decyzji administracyjnych.

We wszystkich obiektach nauczania i wychowania jest dostęp do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych.

Nadal aktualnym problemem są niedostateczne warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach (np. niedostateczna liczba pełnowymiarowych sal gimnastycznych z zapleczem, prowadzenie zajęć na korytarzu). Zastrzeżenia budzi również fakt, że szkoły, które posiadają pełną infrastrukturę do prowadzenia zajęć sportowych i czynne natryski nie umożliwiają uczniom korzystania z nich po każdych zajęciach wychowania fizycznego.

Dalszej poprawy wymaga w części placówek zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych oraz placów rekreacyjnych, włącznie z placami zabaw, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej. Niewłaściwy mikroklimat w pomieszczeniach dla uczniów jest nadal problemem głównie placówek funkcjonujących w starych budynkach wybudowanych kilkadziesiąt lat temu.

W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej. Wobec zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej na terenie szkół oraz zapewnienie codziennej obecności pielęgniarki szkolnej.

Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie wyposażane w nowe meble i wyposażenie tj. pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne posiadające odpowiednie certyfikaty zgodności lub atesty. Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne. Poprawie uległa również infrastruktura do zajęć wychowania fizycznego. Co roku powstają nowe boiska i tereny

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

sportowe oraz place zabaw przy szkołach, modernizowane są place zabaw przy placówkach przedszkolnych.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Charakterystyka ogólna nadzorowanych obiektów

W 2024 roku nadzorem objętych było 1030 obiektów (znajdujących się w ewidencji), skontrolowano 102 obiekty, tj. 9,9%. Kontrolą objęto: obiekty produkcji i obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, zakłady małej gastronomii, środki transportu żywności, miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością na terenie powiatu pińczowskiego.

W 2024 roku wpisano do rejestru i wydano 17 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów na podstawie złożonych wniosków przez właścicieli gospodarstw rolnych, którzy deklarowali prowadzenie działalności zarówno w zakresie produkcji pierwotnej jak i sprzedaży bezpośredniej środków spożywczych pochodzenia roślinnego. Na dzień 31.12.2024r. w rejestrze figuruje 433 podmiotów o których mowa wyżej. Wydano również 1 decyzje wykreślającą z rejestru obiektów nadzorowanych gospodarstwo rolne na wniosek właściciela.

9 gospodarstw rolnych prowadzi Rolniczy Handel Detaliczny – jest to produkcja żywności pochodzenia niezwierzęcego: 4 podmioty zajmują się tłoczeniem oleju na zimno (olej z lnicy, rzepaku, czarnuszki, dyni, ostropestu, lucerny, kopru włoskiego), 3 podmioty zajmuje się produkcją przetworów owocowo-warzywnych, w tym dżemów, soków, 1 podmiot zajmuje się produkcją kapusty szatkowanej i kapusty kiszonej oraz ogórków kiszonych, 1 podmiot zajmuje się mechanicznym obieraniem czosnku. W 3 gospodarstwach prowadzona jest działalność w warunkach domowych i jest to produkcja ciast i tortów. W rejestrze zakładów nadzorowanych znajdują się 2 obiekty prowadzące działalność w zakresie produkcji oraz sprzedaży wina gronowego z własnej uprawy.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono 159 kontroli i rekontroli sanitarnych,
- wydano:
- 2 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego (usterkowe),

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

- 1 decyzję dotyczącą prawidłowego znakowania wprowadzanego do obrotu środka spożywczego,
 - 3 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu oraz wycofania z obrotu środka spożywczego,
 - 1 decyzję zarządzającą opracowanie, wdrożenie i utrzymywanie procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
 - 1 decyzję uchylającą (wydana dla firmy cateringowej),
 - 1 decyzję zmieniającą tj. przedłużającą termin realizacji zarządzeń zawartych w treści decyzji administracyjnej pierwotnej,
 - 1 decyzję zarządzającą wykonanie badania wyrobu gotowego wynikające z harmonogramu badań mikrobiologicznych dokumentacji systemu HACCP,
 - 1 decyzję umarzającą w sprawie złożonego wniosku o zatwierdzenie obiektu.
- nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 5100,00 zł.

W ramach nadzoru nad produkcją pierwotną środków spożywczych pochodzenia roślinnego przeprowadzono 7 kontroli w zakresie jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. Podczas kontroli pobrano do badania laboratoryjnego 6 próbek środków spożywczych pochodzenia roślinnego tj. 2 próby ziemniaków, 1 próbka dyni, 1 próbka kapusty białej, 1 próbka cebuli, 1 próbka korzenia pietruszki - pobrane próbki badano w kierunku parametrów chemicznych (metale pestycydy). żadna z pobranych próbek nie została zakwestionowana.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził czynności wyjaśniające u 1 nadzorowanego producenta produkcji pierwotnej w związku z otrzymanym pismem przesłanymi przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Kielcach, a dotyczącymi stwierdzenia w pobranej przez ww. inspekcję próbce płodu rolnego substancji czynnej, która nie była dopuszczona do stosowania w danej uprawie, przekazane pismo dotyczyło:

W 1 próbce kopru wykryto występowanie pozostałości substancji czynnej, tj.: prosulfokarbu niedopuszczonej do stosowania w tej uprawie (przeprowadzono czynności wyjaśniające u producenta).

Koper nie był wycofywany z obrotu ze względu na sprzedaż w ilościach detalicznych klientom indywidualnym – sprzedaż „za gotówkę”, brak również kopru na terenie gospodarstwa. Właściciel gospodarstwa oświadczył, że stosuje środki ochrony roślin

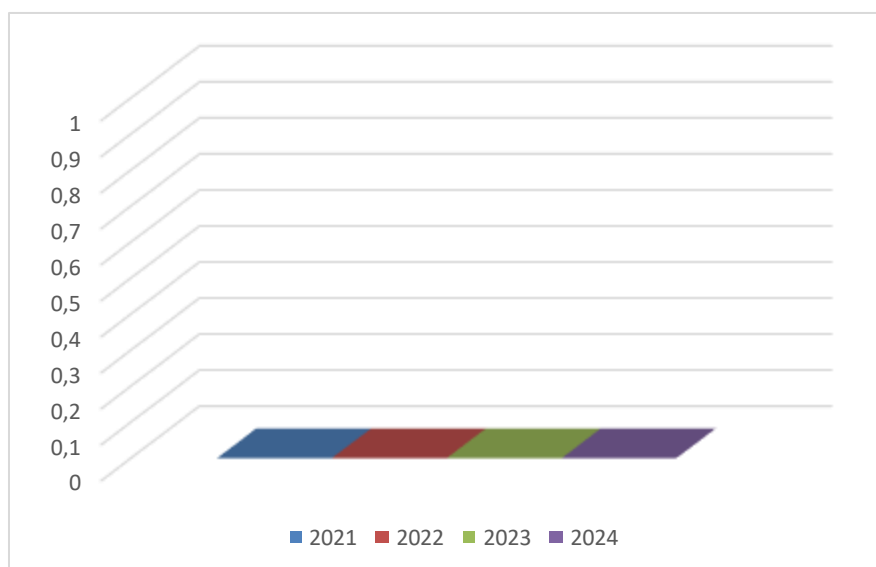
STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

dopuszczone do dane uprawy i nie jest w stanie ustalić pochodzenia wykrytej niedozwolonej substancji.

W 33 obiektach przeprowadzono ocenę stanu sanitarnego wg ujednoliconych „arkuszy oceny zakładu produkcji żywności dla poszczególnych rodzajów obiektów”. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych. Powyższa ocena wynika z faktu, iż zgodnie z ustaleniami z Departamentem Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia GIS w 2015r. zakład jest niezgodny z wymaganiami jeżeli w arkuszu oceny otrzymał maksymalną liczbę punktów (tj. powyżej 72 pkt) oraz maksymalną liczbę punktów zakresie zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, stanu sanitarno-higienicznego, warunków magazynowania oraz higieny i stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością. W 2023r. również żaden z zakładów nie został oceniony jako niezgodny z wymaganiami.

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywieniowych na terenie powiatu pińczowskiego w latach 2021-2024, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 1.

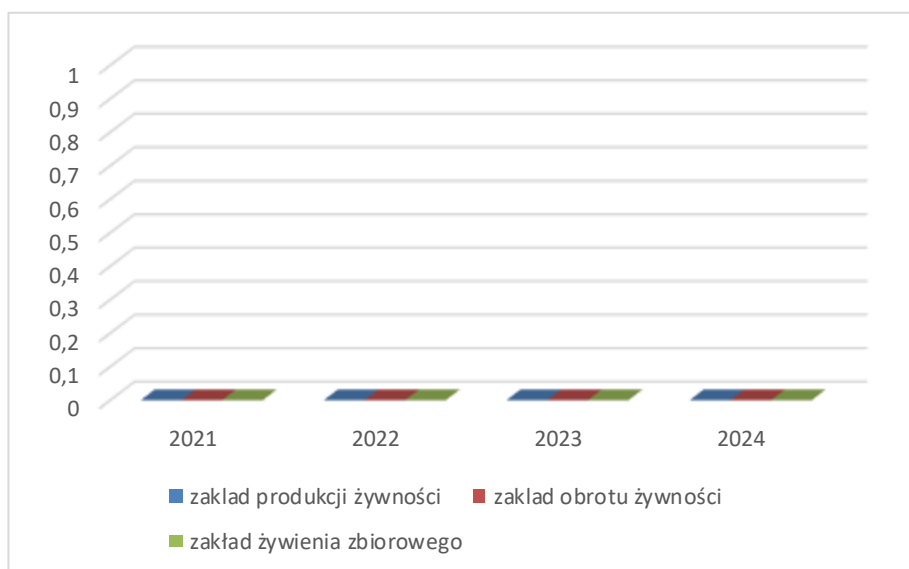
Wykres 1

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów zakładów na terenie powiatu pińczowskiego w latach 2021-2024, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 2.

Wykres 2

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach:

- pomieszczenia zakładów w złym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym,
- brak czystości i porządku w salach sprzedaży oraz w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych obiektów.
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i dacie minimalnej trwałości,
- brak środków dezynfekcyjnych w terminach ważności, ręczników jednorazowego użytku przy umywalkach do mycia rąk, brak możliwości higienicznego mycia i suszenia rąk,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, razem przechowuje się produkty do bezpośredniego spożycia z produktami nieoczyszczonymi,
- brak higieny sprzedaży, środki spożywcze przechowywane na ladach sprzedaży lub w odkrytych gablotach, nie są zabezpieczone przed zanieczyszczeniem ze strony klientów,
- brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego oraz brak monitorowania i dokumentowania warunków przechowywania środków spożywczych,

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

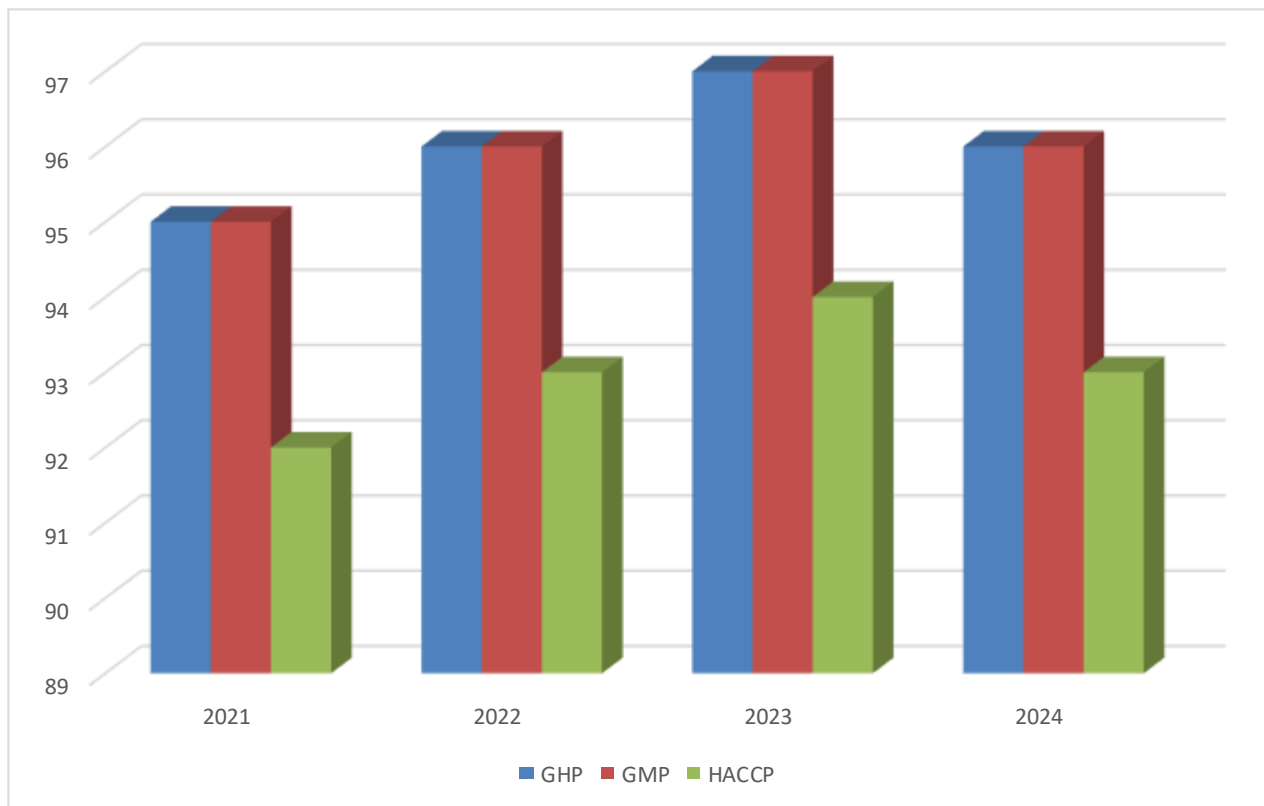
- przechowywanie środków spożywczych w warunkach niezgodnych z deklaracjami producentów (praktykowanie zamrażanie mięsa, które zgodnie z zaleceniami producenta powinny być przechowywane w warunkach chłodniczych).
- brak prawidłowego przechowywania sprzętu i środków używanych do sprzątania, mycia i do dezynfekcji, przechowywane w pomieszczeniach produkcyjnych zakładów oraz salach sprzedaży,
- gospodarka odpadami prowadzona w sposób nieprawidłowy, odpady poprodukcyjne nie są usuwane na bieżąco z pomieszczeń produkcyjnych, brak dostatecznej ilości pojemników na odpady, pojemniki i kosze brudne i nadmiernie przepełnione,
- brak prawidłowo opracowanych, wdrożonych i dokumentowanych procedur opartych na zasadach systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli), między innymi w zakresie: jakości zdrowotnej produkowanych wyrobów (brak opracowanych harmonogramów badań wyrobów gotowych, brak realizacji opracowanych planów badań w zakresie pozostałości pestycydów, metali ciężkich, mikrobiologii oraz badań przechowalniczych), brak wyników badań potwierdzających skuteczność przeprowadzanych zabiegów myjąco-dezynfekcyjnych, procedur wycofania partii żywności nie odpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej. Brak utworzonych systemów i procedur identyfikacji przedsiębiorstw, którym podmioty dostarczają swoje produkty jak również brak identyfikacji podmiotów lub osób od których zakupiono środki spożywcze. Brak weryfikacji systemu HACCP poprzez prowadzenie audytów wewnętrznych zgodnie z zapisami w dokumentacji systemu kontroli.

W 2024 r. nie stwierdzono obiektów niezgodnych. W 2023 r. również nie stwierdzono obiektów niezgodnych. Biorąc pod uwagę ubiegły rok można stwierdzić, iż stan wdrożonej kontroli wewnętrznej przez zakłady, tak w zakresie Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) jak i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) uległ nieznacznemu pogorszeniu: 2023 r. - 97%, 2024r. – 96%. Stan wdrożenia zasad systemu HACCP uległ również nieznacznemu pogorszeniu: 2023 r. - 94%, w 2024 r. – 93%. W związku z tym iż zakłady zmieniają zakres prowadzonej działalności poprzez rozszerzenie zakresu dotychczasowej działalności system HACCP wymaga stałej weryfikacji i dostosowania do zakresu prowadzonej działalności.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP, GMP oraz HACCP w latach 2021-2024, wyrażony odsetkiem zakładów z wdrożonymi systemami, przedstawia wykres 3.

Wykres 3

Bezpieczeństwo zdrowotne żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Realizując zadania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i przedmiotów użytku stwierdzono i ustalono między innymi:

Ogółem w 2024 roku w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano i zbadano 103 próbki środków spożywczych, zakwestionowano 10 próbek, co stanowi 4,7% pobranych próbek.

Mikrobiologicznie zbadano 57 próbek, zakwestionowano 5 próbek

Próbki zakwestionowane:

a) 5 próbek bazylii suszonej,

Powód zakwestionowania: stwierdzenie obecności Salmonella

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Chemicznie zbadano 46 próbek. Zakwestionowano 3 próbki

Próbki zakwestionowane:

- a) 1 próbka rzodkiewki pęczek,

Powód zakwestionowania: stwierdzenie pozostałości pestycydów,

- b) Melony żółte

Powód zakwestionowania: stwierdzenie pozostałości pestycydów,

- c) Herbatka ziołowa, pokrzywa fix

Powód zakwestionowania: przekroczenie poziomu alkaloidów pirolizydynowych,

Kwestionowano ocenę znakowania - 2 pobranych próbek (koper włoski – suplement diety, kasza jęczmienna).

1. W ramach realizacji krajowego planu monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań na obecność materiału genetycznie modyfikowanego 2 próbki środka spożywczego (Solae Supro 595. Izolowane białko sojowe, herbatniki maślane). Próbki zgodne z wymaganiami- nie stwierdzono sekwencji: p35S, TNOS, pFMV, bar, pat, nptII, P-nos-nptII, ctp2CP4epsps. W 2024 r. nie otrzymano powiadomień dotyczących wycofania z rynku nieautoryzowanych, genetycznie zmodyfikowanych środków spożywczych.
2. W związku z 15 powiadomieniami alarmowymi w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF), 33 powiadomienia informacyjne w ramach systemu RASFF przeprowadzono łącznie 10 kontroli interwencyjnych oraz rozmowy telefoniczne.

W ramach podejmowanych czynności wycofano z obrotu:

- **5 szt.** produktu 68062 pn.: „LEW PASTA HUMUS SUSZONE POMIDORY 180G” oznakowanego nr partii tj.: 300287, 301122, 307743 ze względu na stwierdzenie obecności bakterii Salmonella w 25 g;
- **23 szt.** Herbacie czarnej liściastej Yunan o nr partii: 518, należy spożyć przed: 31/08/2026, pochodzącej z Wietnamu, producent: EDAL II Sp. z o.o., Żychów 41, 62 – 850 Lisków, ze względu na stwierdzenie przekroczenia NDP Antrachinonu ($0,23 \pm 0,12$ mg/kg) oraz Lambdacyhalotryny ($0,040 \pm 0,020$ mg/kg);
- **42 szt.** produktu pn.: „Kmin rzymski mielony PRYMAT”, masa netto: 15g, producent: Prymat Sp. z o.o., ul. Chlebowa 14, 44 – 337 Jastrzębiec Zdrój, ze względu na przekroczenie NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych (na poziomie 963 ± 329 µg/kg);
- **1 szt.** suplementu diety pn.: „Swanson Full Spectrum Ashwagandha”, data minimalnej trwałości: 10/26, numer partii: B2561533, pochodzącym z USA, ze względu na stwierdzenie braku na etykiecie informacji o napromieniowaniu suplementu diety;

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

- **4 opakowania po 30 tabletek** kwestionowanego suplementu diety pn. Propolis Forte 30 tabletek, kraj pochodzenia: Polska z datą ważności: 31.07.2027 oraz **1 opakowanie z ilością 15 tabletek** kwestionowanego suplementu diety pn. Propolis Forte 30 tabletek, kraj pochodzenia: Polska z datą ważności: 31.07.2027, ze względu na stwierdzenie zanieczyszczenia fragmentami metalu suplementu diety;
 - **453 szt.** produktu pn. Konserwa turystyczna. Mielonka wieprzowa sterylizowana, Sokołów, 300g pochodzący, z Polski, ze względu na stwierdzenie obecności niezadeklarowanego alergenu – białka soi;
 - **82 szt.** produktu pn. „Natura Wita Nasze Zioła pokrzywa fix Herbatka ziołowa”, wyprodukowano w Polsce dla Natura Wita Sp. z o. o. Kopernia 9, 28–400 Pińczów, kraj pochodzenia: Polska, masa netto: 30 g (20 saszetek x 1,5 g), najlepiej spożyć przed końcem: 08.2026, nr partii: 060924, ze względu na stwierdzenie przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych na poziomie $2089 \pm 731 \mu\text{g/kg}$;
 - **90 szt. (9 opakowań po 10szt.)** jaj klasy wagowej L numer partii 24.11.2024(6), najlepiej spożyć przed: 24/11/2024, firma pakująca: OVOS Sp. z o.o., ul. Borek 5, 09 – 320 Biezuń, ze względu na stwierdzenie obecności *Salmonella spp.* (z grupy D) na powierzchni skorupki 10 jaj;
 - **30 szt. (3 opakowania po 10szt.)** jaj klasy wagowej M numer partii 24.11.2024(6), najlepiej spożyć przed: 24/11/2024, firma pakująca: OVOS Sp. z o.o., ul. Borek 5, 09 – 320 Biezuń, ze względu na stwierdzenie obecności *Salmonella spp.* (z grupy D) na powierzchni skorupki 10 jaj.
 - **25 kg produktu** pn. Siemę lniane, numer partii: GAB66/23, data minimalnej trwałości: „Najlepiej spożyć przed końcem” – 04.2024, ze względu na stwierdzenie pozostałości pestycydu pn. haloksyfop (suma haloskyfopu, jego estrów, soli i koniugatu).
 - **8730 sztuk** produktu pn. „SALETRA Azotan potasu” w związku z umieszczeniem w oznakowaniu informacji dotyczącej sposobu użycia, który wskazuje użycie ponad dziesięciokrotnie wyższej ilości azotanu potasu niż limit obowiązujący w rozporządzeniu (WE) nr 1333/2008.
3. Dokonywano przeglądu/kontroli stron internetowych zarejestrowanych podmiotów wprowadzających suplementy diety do obrotu przez internet mających lokalizację na terenie powiatu pińczowskiego w związku z:
- ▶ sprzedaż internetową suplementów diety pn.: „Carska – Gorzki kompleks ziołowy”, „Carska”, „Carska kompleks ziołowy” oraz „Kompleks ziołowy na odrobaczanie”.
- Reklama ww. produktów przedstawiana na stronach internetowych oraz na portalu allegro narusza przepisy prawa żywnościowego poprzez przypisywanie przedmiotowym produktom właściwości zapobiegania chorobom lub leczenia chorób ludzi.
- Podczas kontroli stron internetowych nadzorowanych podmiotów, nie stwierdzono w sprzedaży przedmiotowych produktów. Dokonano również kontroli platformy allegro.pl, na której także nie stwierdzono użytkowników sprzedających suplementy diety pn.: „Carska – Gorzki kompleks ziołowy”, „Carska”, „Carska kompleks ziołowy” oraz

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

„Kompleks ziołowy na odrobaczanie” mających lokalizację na terenie działania PPIS w Busku - Zdroju.

► sprzedażą internetową suplementów diety pn.: „Mieloguard”, „Mieloguard Glyco”, „Mieloguard Move”, „Urydynox”, „Fibrotion”, „Cogninerv”, „Revitanerv”, „NeuraxBiotc Zen”, „Mononerv”, „Fosydyna”, „ALAnerv ON”, „Alfarydyn”, „Neurocytal”.

Reklama ww. produktów narusza przepisy prawa żywnościowego poprzez przypisywanie przedmiotowym produktom właściwości leczniczych, stosowanie niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych.

Podczas kontroli stron internetowych nadzorowanych podmiotów, nie stwierdzono w sprzedaży przedmiotowych produktów. Dokonano również kontroli platformy allegro.pl, na której także nie stwierdzono użytkowników sprzedających ww. suplementów diety.

► sprzedażą internetową suplementów diety pn.: „Uroner oraz Uroner D”.

Reklama ww. produktów przedstawiana na stronach internetowych oraz na portalu allegro narusza przepisy prawa żywnościowego poprzez przypisywanie przedmiotowym produktom właściwości zapobiegania chorobom lub leczenia chorób ludzi.

Podczas kontroli stron internetowych nadzorowanych podmiotów, nie stwierdzono w sprzedaży przedmiotowych produktów. Dokonano również kontroli platformy allegro.pl, na której także nie stwierdzono użytkowników sprzedających ww. suplementów diety.

4. Prowadzono postępowanie wyjaśniające i administracyjne w związku z otrzymaną interwencją konsumenta dotyczącą wprowadzania do obrotu przez nadzorowaną firmę wątpliwej jakości środka spożywczego pn. „Koper włoski mielony” (herbatka ziołowa). W trakcie czynności kontrolnych przedłożono dokumenty zakupu wraz z towarzyszącymi im świadectwami jakości dla przedmiotowego produktu. Z przedłożonych świadectw jakości wynikało, że przeprowadzano laboratoryjną kontrolę jakości suplementu diety, w trakcie której przeprowadzano m.in. ocenę organoleptyczną partii, która wykazała cechy właściwe dla surowca, a także nie stwierdzono innych cech dyskwalifikujących produkt. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-higienicznego zakładu. W zakładzie przestrzegane są procedury mające zagwarantować bezpieczeństwo wprowadzanej do obrotu żywności. Osoba upoważniona do reprezentowania firmy wyjaśniła, że różnice w zapachu i smaku różnych partii wynikają ze specyfiki surowca roślinnego. W zależności od roku zbioru, a przede wszystkim warunków pogodowych

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

panujących w danym roku, surowiec roślinny może być różny pod względem zarówno cech organoleptycznych tj. koloru, zapachu, smaku, jak i zawartości ciał czynnych i olejków eterycznych. Wszystkie te parametry są mocno uzależnione od warunków pogodowych (słońce, deszcz, temperatura itp.). Dlatego, istotne różnice zauważone przez klienta, nie dyskwalifikują tego produktu, a jedynie wynikają z jego naturalnego pochodzenia”. Pobrano również próbkę produktu pn. „Koper włoski mielony. Fenkuł zwyczajny. Suplement diety. Herbatka ziołowa” do badania laboratoryjnego w ramach urzędowej kontroli żywności jako próbkę celowaną w kierunku oceny organoleptycznej. Z przesłanego sprawozdania z badania wykonanego przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach ul. Jagiellońska 68, 25-734 Kielce wynika, że ocena organoleptyczna jest zgodna z wymaganiami.

5. Przeprowadzono 5 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu żywność prozdrowotną dokonując analizy składu ilościowo - jakościowego produkowanych suplementów diety, dokonano również oceny znakowania 8 suplementów diety. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania ocenianych suplementów diety. Przeprowadzono ocenę znakowania 7 suplementów diety wprowadzanych do obrotu poprzez sklepy internetowe, mających lokalizacje na terenie powiatu pińczowskiego (przeprowadzono 6 kontroli). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania ocenianych suplementów diety.
6. W związku z wystąpieniem ASF na terenie polski i możliwością przeniesienia na teren woj. świętokrzyskiego prowadzono nadzór nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywnościowych. Przeprowadzane kontrole obejmowały legalność wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży mięsa i produktów pochodzących z dzików. Kontrolą objęto zakłady żywienia zbiorowego, obiekty obrotu żywnością, obiekty prowadzące sprzedaż przetworów mięsnych na placu targowym. Łącznie przeprowadzono 28 kontroli obejmujących w/w obszar. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości w tym w/w obszarze tj. dotyczące gospodarki odpadami nałożono 3 mandaty karne na kwotę 1500 złotych. Mandaty karne nałożono za brudne oraz nieprawidłowe kosze na śmieci (kosze bez pokryw), przepełnione pojemniki na odpady. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w obszarze gospodarki odpadami zalecano

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

wyposażyć obiekty w prawidłowe, zamykane kosze na odpady, dostosować częstotliwość wywozu odpadów do ilości powstających odpadów w obiekcie. W trakcie kontroli przeprowadzonych w obiektach żywnościowo-żywnościowych nie stwierdzono w sprzedaży oraz używania do przygotowywania potraw mięsa i przetworów mięsnych niewiadomego pochodzenia. Prowadzono czynności kontrolne punktów sprzedaży środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego na Targowisku Miejskim przy ulicy Batalionów Chłopskich w Pińczowie. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości, wszystkie przetwory mięsne opatrzone etykietami zawierającymi informacje o produktach, tj. nazwę produktu, dane producenta, wykaz składników o raz termin przydatności do spożycia. W oznakowaniu produktów widniał również numer weterynaryjny producenta, przedstawiono dokumenty potwierdzające ich pochodzenie. Nie stwierdzono produktów po upływie terminów przydatności do spożycia lub dat minimalnych trwałości, środków spożywczych z oznakami zepsucia lub nieoznakowanych. Wędliny przechowywane w warunkach chłodniczych. W urządzeniach chłodniczych zachowana segregacja asortymentowa środków spożywczych. W sprzedaży targowiskowej nie stwierdzono przetworów z dziczyzny oraz mięsa z dziczyzny.

7. W celu oceny bazy żywnościowo-żywnościowej zlokalizowanej w miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych, w tym obiektów działających sezonowo, przy głównych szlakach komunikacyjnych, parkingach, stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano 6 obiektów, nie stwierdzono nieprawidłowości, nie nakładano mandatów karnych
8. Przeprowadzono 5 kontroli w 5 obiektach przygotowujących posiłki dla dzieci w trakcie wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Dokonano 5 ocen żywienia na podstawie jadłospisów, zastrzeżeń do sposobu żywienia jak i stanu sanitarno-higienicznego kontrolowanych obiektów nie stwierdzano. Dokonano również oceny żywienia na podstawie przedłożonych jadłospisów w punkcie żywienia na obozie harcerskim pod namiotami. Jadłospisy urozmaicone, uwzględniały podawanie świeżych owoców i warzyw w tym warzyw i owoców sezonowych.
9. W 2024r nie zgłaszano zbiorowych zatruc pokarmowych w związku z czym nie uczestniczano w opracowywaniu ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.
10. Wykonano 14 pomiarów kontrolnych w zakresie zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, 21,4% wykazało nieprawidłowości w tym zakresie. Nałożono 3 mandaty

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

karne na kwotę 900zł. Wydano zalecenie przechowywania środków spożywczych zgodnie z deklaracjami producentów.

11. Wykonano 16 ocen teoretycznych sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego, w tym 12 ocen obiektach żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz 4 oceny obiektach żywienia zbiorowego typu otwartego, tj. w obiektach prowadzących żywienie dzieci w ramach wypoczynku zimowego i letniego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie żywienia w trakcie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży. Wniesiono uwagi do żywienia dzieci w wieku żłobkowym. Uwagi dotyczyły podawania wywaru pieczarkowego, używania mieszanki warzyw chińskich w skład której wchodzi również grzyby oraz podawanie do obiadu ogórka konserwowego. Zgodnie z zaleceniami, produktami i potrawami niedozwolonymi w żywieniu dzieci w żłobku są grzyby w każdej postaci (także pieczarki, boczniki), warzywna na bazie octu (ogórki konserwowe, pikle, itp.). Poinformowano osobę odpowiedzialną o wniesionych uwagach do ocenionych jadłospisów. Otrzymano odpowiedź dotyczącą podjętych działań, otrzymano również jadłospis, który uwzględnił wniesione uwagi.
12. Na skutek interwencji konsumentów przeprowadzono 5 kontroli: 2 kontrole potwierdziły zasadność interwencji, 3 interwencje nie potwierdziły się. Odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 40%.
13. W ramach zatwierdzania i rejestracji zakładów przeprowadzono 36 kontroli. Wydano 36 decyzji zatwierdzających obiekty żywnościowe w tym 32 zatwierdzających obiekty bezwarunkowo, oraz 4 decyzje zmieniające dotychczasowy zakres prowadzonej działalności - rozszerzenie działalności.

Wnioski

W 2024 r. stwierdzono, iż stan sanitarno-higieniczny nadzorowanych zakładów branży spożywczej uległ nieznacznemu pogorszeniu pomimo braku stwierdzenia obiektów niezgodnych. Wydane zostało 8 decyzji administracyjnych, w tym decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno-technicznego (usterkowe), prawidłowego znakowania wprowadzanego do obrotu środka spożywczego, zakazujące wprowadzania do obrotu oraz wycofania z obrotu środka spożywczego, zarządzającą opracowanie, wdrożenie i utrzymywanie procedur opartych na zasadach systemu HACCP, zarządzającą wykonanie badania wyrobu gotowego wynikające z harmonogramu badań mikrobiologicznych dokumentacji systemu HACCP,

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

W dalszym ciągu w niektórych grupach obiektów wymagane są dalsze wzmożone działania nadzorowe.

Obiekty te to:

- W grupie obiektów produkcji żywności: piekarnie i ciastkarnie, wytwórnie lodów, automaty do lodów
- W grupie obiektów obrotu żywnością: obiekty ruchome i tymczasowe (tzw. „handel obwoźny), sklepy spożywcze wprowadzające do obrotu mięso i przetwory mięsne,
- W grupie obiektów żywienia zbiorowego: zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, zakłady żywienia zbiorowego otwartego oraz zakłady małej gastronomii.

Szczególnego nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego produkowanej oraz wprowadzanej do obrotu żywności wymagają:

- Lody produkowane metodą tradycyjną oraz lody z automatu,
- Lody nieopakowane (gałkowe lub/i jako składniki deserów),
- Ciasta z kremem, w tym nie poddanym obróbce termicznej (produkowane w warunkach domowych),
- Mięso i przetwory mięsne, drób, jaja,
- Żywność prozdrowotna w tym suplementy diety

Wzmożonego nadzoru wymaga również produkcja pierwotna owoców miękkich (malin, truskawek, borówek, porzeczek, agrestu i jeżyn), warzyw liściastych jedzonych na surowo, pomidorów i ogórków w związku z potencjalnym ryzykiem zagrożenia zdrowia ze względu na możliwą obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Wzmożonego nadzoru wymaga produkcja pierwotna warzyw i owoców ze względu na zanieczyszczenie pestycydami, tak ze względu na stwierdzanie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pestycydów w produktach oraz ze względu na stosowanie pestycydów niepuszczonych na dane uprawy.

Stan wdrożenia zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP w nadzorowanych zakładach branży spożywczej jest zadowalający. Pomimo to wymaga w dalszym ciągu od przedsiębiorców zintensyfikowania działań w tym zakresie oraz przeprowadzania szkoleń zatrudnionego personelu.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Należy uznać, iż zapewnione jest bezpieczeństwo zdrowotne żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu pińczowskiego. Świadczy o tym wzrost świadomości i podejmowane działania przez producentów i sprzedawców środków spożywczych. Jednak w dalszym ciągu w stopniu niewystarczającym, głównie obszarze produkcji pierwotnej. Obok obiektów, w których nie stwierdza się uchybień sanitarnych lub są one nieznaczne, działają również obiekty o złym stanie sanitarnym. W takich przypadkach wydawane są decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości, a w przypadku stwierdzenia rażących zaniedbań również decyzje wstrzymujące lub ograniczające zakres prowadzonej działalności. Na osoby odpowiedzialne za stwierdzane nieprawidłowości nakładane są mandaty karne. W 2024 r. nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 5100,00 zł.

IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Głównym celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku – Zdroju w roku 2024 było promowanie zdrowego stylu życia, czuwanie nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej.

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2024r. wynikała z celów Narodowego Programu Zdrowia promującego zdrowy styl życia oraz z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Podjęmowano również działania wynikające z potrzeb środowiskowych i aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, interwencje nieprogramowe oraz prowadzono kampanie informacyjne.

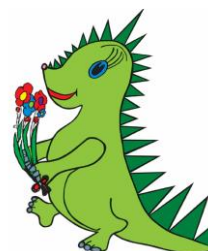
Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w dużej mierze polega na współdziałaniu wielu różnorodnych instytucji i organizacji w celu zwiększenia zakresu działań profilaktycznych.

Antytytoniowe programy edukacyjne realizowane przez szkoły na terenie powiatu pińczowskiego.

W związku z realizacją zadań z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, Państwowa Inspekcja Sanitarna koordynuje 4 programy edukacyjne dotyczące profilaktyki antytytoniowej – „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Bieg po zdrowie” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Są to programy o zasięgu wojewódzkim.

Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej **„CZYSTY POWIETRZE WOKÓŁ NAS”**

Pierwszym ogniwem edukacji antytytoniowej jest program „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Adresatami programu są dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli oraz ich rodzice i opiekunowie.

Dla dzieci w wieku przedszkolnym, bierne palenie oznacza m.in. zwiększoną częstość występowania przewlekłego zapalenia ucha środkowego, oraz infekcji górnych dróg oddechowych, zaburzenia rozwoju psychoruchowego, zaburzenia zachowania dziecka, mniejszą odporność na infekcje. Dlatego, w tym kontekście tak ważna jest edukacja antytytoniowa dzieci oraz ich rodziców.

Do realizacji programu przystąpiło 8 placówek z terenu powiatu pińczowskiego. Koordynatorzy przedszkolni i szkolni zostali przygotowani do realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE Busko – Zdrój, podczas narad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach. W wyniku realizacji działań programowych edukacją objęto 180 dzieci oraz 68 rodziców.

Program edukacji antytytoniowej „NIE PAL PRZY MNIE, PROSZĘ!”

Dziecko rozpoczynające naukę w szkole podstawowej ma przed sobą ważny i trudny etap rozwoju.

Dziecko w tym wieku pozostaje wciąż pod dużym wpływem rodziców, ale będąc już uczniem staje się uczestnikiem życia w grupie szkolnych kolegów.

Dziecko spotyka się z uczniami starszymi, których zachowanie może wywoływać zdziwienie, często ciekawość, a nawet imponować i wywoływać chęć naśladowania.

Uczniowie klas młodszych szkoły podstawowej jeszcze nie sięgają po pierwszego papierosa, ale mogą utwierdzić się w przekonaniu, że palenie papierosów świadczy o dorosłości oraz pozwala na przynależność do grupy starszych kolegów. Wzmacnia się więc wyraźnie pierwsza faza uzależnienia – przygotowanie.

Program „Nie pal przy mnie, proszę” przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej i realizowany jest przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Busku – Zdroju na poziomie wojewódzkim.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci, takimi jak m.in. burza mózgów, diagnoza wiedzy, ćwiczenia oddechowe, wierszyk, krzyżówka, układanka o wiewiórce, drama.

W programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci). Program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowało 7 szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku podjętych działań edukacją objęto 97 uczniów oraz 50 rodziców.

Formuła zajęć warsztatowych bardzo odpowiadała uczniom, którzy chętnie uczestniczyli w organizowanych zajęciach. Program ten uświadomił uczniom jak wielki wpływ na ich zdrowie mają podejmowane przez nich samych decyzje oraz przyjmowane postawy życiowe

**Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas
szkoły podstawowej
„ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”**

Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej: V-VIII.

W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących pierwszy raz zapalić papierosa. Niektórzy młodzi ludzie najpierw palą okazjonalnie, potem czynią to w regularnych odstępach czasu, wkraczając na drogę pełnego uzależnienia od nikotyny.

Dlatego też głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem biernego i czynnego palenia tytoniu.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2023/2024 przystąpiło 8 szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku podjętych działań programowych edukacją objęto 157 uczniów.

Uczniowie realizując poszczególne zajęcia warsztatowe zdobyli wiedzę na temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z palenia czynnego i biernego oraz mogli kształtować postawy asertywne, wobec nacisku swoich rówieśników.

Koordynatorzy szkolni tego programu szczególną uwagę poświęcili problemowi używania e-papierosów przez młodych ludzi. Wynika to z rosnącego co roku odsetka nastolatków sięgających po tego typu produkty.

W trakcie realizacji programu w szkołach odbywały się apele antytytoniowe, przedstawienia profilaktyczne, konkursy wiedzy, konkursy na plakaty antytytoniowe oraz warsztaty antytytoniowe dla rodziców.

Program Edukacji Antytytoniowej „**BIEG PO ZDROWIE**”

Program został opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami z Uniwersytetu Warszawskiego – dr hab. Kamilą Bargiel – Matusiewicz oraz mgr Rafałem Dziurlą.

Program adresowany jest do uczniów klas IV szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9 – 10 lat).

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców.

Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności. Bohaterami łączącymi treści poszczególnych spotkań jest dwoje uczniów czwartej klasy szkoły podstawowej, Natalia i Kuba. Wydarzenia z ich życia są tłem poruszanych tematów.

Podczas cyklu zajęć dzieci dyskutują, wymieniają doświadczenia, spostrzeżenia, refleksje i pomysły. Uczniowie przeprowadzają także wywiady z osobami niepalącymi, liczą koszty palenia papierosów, pracują w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów oraz tworzą komiks z bohaterami programu.

Do programu przygotowano atrakcyjne, bogato ilustrowane materiały: podręcznik dla nauczyciela, zeszyt ćwiczeń dla ucznia, plakaty, ulotkę informacyjną dla rodziców oraz filmy edukacyjne dla rodziców i nauczycieli. Przygotowany został również cykl filmów edukacyjnych z udziałem ekspertów z dziedziny psychologii oraz autorów programu. Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE Busko – Zdrój, podczas szkolenia i narad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2023/2024 przystąpiły 4 szkoły podstawowe z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku działań edukacją objęto 20 uczniów oraz 20 rodziców.

Program ekologiczny dla dzieci przedszkolnych **SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE**

W roku szkolnym 2023/2024 odbyła się IV edycja programu ekologicznego dla dzieci przedszkolnych pod tytułem „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego też istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. Utrwalone wówczas przyzwyczajenia zdrowotne i nawyki decydują o późniejszym stylu życia. Dodatkowo z badań wynika, że żywność ekologiczna może mieć związek ze zdrowszym stylem życia. Konsumenci ekologiczni częściej dbają o dietę i aktywność fizyczną oraz cechuje ich istotnie mniejsze prawdopodobieństwo nadwagi i otyłości.

Grupa do której skierowany jest ten program to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Główne założenia programu to zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększenie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Na terenie powiatu pińczowskiego w programie wzięły udział 4 przedszkola, w związku z czym edukacją objęto 83 dzieci oraz 129 rodziców.

Profilaktyka nadwagi i otyłości – ogólnopolski program edukacyjny **„TRZYMAJ FORMĘ!”**

Program zainicjowany został przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem programu „Trzymaj Formę!” jest pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

oraz dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

Adresatami programu są uczniowie klas starszych szkół podstawowych (V – VIII) a realizacja programu oparta jest na metodzie projektu.

Projekty realizowane przez zainteresowane szkoły powinny służyć promocji aktywności fizycznej oraz prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się młodzieży. Przedmiotem projektów nie mogą być zagadnienia związane z handlem i promocją produktów żywnościowych. Ponadto, projekty nie mogą być oparte na zakazach i dyskryminacji żadnej z grup produktów żywnościowych.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2023/2024 przystąpiło 5 szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego

Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu podczas szkolenia zorganizowanego w PSSE w Busku – Zdroju oraz podczas narad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej. Podczas szkolenia i narad koordynatorom szkolnym przekazano materiały edukacyjne do programu.

W programie łącznie uczestniczyło 204 uczniów oraz 196 rodziców, którzy aktywnie włączyli się w wybrane zadania programowe.

Koordynatorzy szkolni oraz współrealizatorzy ocenili program jako dobre narzędzie do promowania zachowań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

„ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?”

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizuje ogólnopolski program edukacyjny w zakresie profilaktyki uzależnień, autorstwa dr Krzysztofa Wojcieszka „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Wyjątkowość tego programu polega na kompleksowym podejściu do profilaktyki uzależnień w kontekście wartości wyznawanych przez młodych ludzi.

Program podzielony jest na trzy części korespondujące ze sobą. Celem głównym programu jest edukacja w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, substancje psychoaktywne) oraz dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowały wybrane klasy w 6 typach szkół ponadpodstawowych, wskutek czego edukacją objęto 279 uczniów oraz 210 rodziców.

Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C pt. „Podstępne WZW”

FUNDACJA
GWIAZDA
NADZIEI

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizuje program edukacyjny w zakresie profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV pt. „Podstępne WZW”.

Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja „Gwiazda Nadziei”.

Adresatami programu są uczniowie klas II szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Program ten jest odpowiedzią na pojawiające się wciąż nowe przypadki zakażeń HBV i HCV. Jednym ze sposobów przeciwdziałania tej sytuacji jest podnoszenie poziomu wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenie.

Na terenie powiatu pińczowskiego w roku szkolnym 2023/2024 do realizacji programu „Podstępne WZW” przystąpiły wybrane klasy w 3 typach szkół ponadpodstawowych, w wyniku czego edukacją objęto 127 uczniów.

Program edukacyjno-informacyjny „Znamie! Znam je?” dla szkół ponadpodstawowych

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju przystąpiła do realizacji programu profilaktyki czerniaka, który jest skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Każdego roku w Polsce onkolodzy odnotowują 2 500 – 3 000 przypadków nowych zachorowań na czerniaka. Niestety blisko 40% chorych umiera z powodu tego nowotworu, gdyż zbyt późno trafia do lekarzy. Tymczasem wcześniej wykryty czerniak jest bardzo łatwo uleczalny. Dziś częściej, niż w poprzednich latach, notuje się przypadki czerniaka u młodych osób. Przyczyny takiego stanu rzeczy należy upatrywać m.in. w zmianie stylu życia, jaka nastąpiła w ostatnich kilku dziesięcioleciach – większa popularność solariów i moda na opaloną skórę. W ciągu ostatnich 20 lat zapadalność na czerniaka zwiększyła się w Polsce aż o 300%. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest wciąż niska świadomość społeczna w zakresie profilaktyki i czynników ryzyka. Dlatego działania mające na celu promocję profilaktyki tego nowotworu mają szczególne znaczenie.

Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja „Gwiazda Nadziei”.

Na terenie powiatu pińczowskiego w roku szkolnym 2023/2024 do realizacji programu „Znamie! Znam je?” przystąpiły wybrane klasy w 5 typach szkół ponadpodstawowych, w wyniku czego edukacją objęto 229 uczniów.

Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy „WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK”

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizowała już VII edycję programu edukacyjnego poświęconego profilaktyce zakażeń HPV i

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”. Program ten skierowany jest do uczniów klas I szkół ponadpodstawowych. Realizację programu na terenie Polski koordynuje i wspiera finansowo oraz organizacyjnie Fundacja MSD dla Zdrowia Kobiet.

Głównym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz jej rodziców i opiekunów. Program został opracowany w 2008 roku w ramach współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami specjalizującymi się w promocji zdrowia i programach profilaktycznych.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowały wybrane klasy w 2 typach szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. W wyniku podjętych działań edukacją objęto 149 uczniów.

Profilaktyka palenia tytoniu

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju prowadzi działania edukacyjne z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, które wynikają z aktualnych potrzeb środowiska szkolnego. Są to spotkania dla uczniów starszych klas szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, szkolenia dla nauczycieli i rodziców. Realizowane są jako wsparcie szkół w profilaktyce uzależnień.

W 2024r. w szkołach powiatu pińczowskiego przeprowadzono 12 spotkań, w których uczestniczyły 304 osoby. Podczas zajęć przekazywano w placówkach różnorodne materiały z zakresu profilaktyki antytytoniowej.

Sekcja PZiOZ zorganizowała także stoiska edukacyjne podczas akcji prozdrowotnych w Liceum Ogólnokształcącym im. H. Kołłątaja w Pińczowie. Uczniowie mogli uzyskać informacje oraz wykonać badania, w tym pomiary tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

Ponadto wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Pińczowie oraz ze Szkołą Podstawową we Włoszczowicach i Szkołą Podstawową w Górach zorganizowano dwie akcje informacyjno – edukacyjne pod hasłem „Jabłko czy cytryna, czyli jedziesz – nie pal!”.

Akcje miały na celu popularyzację profilaktyki antytytoniowej oraz zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zatrzymywani przez policjantów kierowcy otrzymywali od uczniów jabłko lub cytrynę. Jabłko było nagrodą za przepisową jazdę, natomiast cytrynę otrzymywali

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

kierowcy, którzy nie przestrzegali przepisów drogowych oraz byli palaczami. Oprócz cytryny uczniowie wręczali palącym uczestnikom akcji ulotki antytytoniowe oraz zakazy palenia.

Pracownicy Sekcji PZiOZ PSSE Busko – Zdrój uświadamiali kierowcom i pasażerom zagrożenia zdrowotne wynikające z palenia papierosów, szczególną uwagę zwracając na problem „biernego palenia”.

Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu 2024

Każdego roku w dniu 31 maja, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wraz z organizacjami partnerskimi organizuje obchody Światowego Dnia bez Tytoniu zwracając szczególną uwagę na zagrożenia zdrowotne związane z używaniem tytoniu oraz zachęcając do prowadzenia działań mających na celu jego ograniczenie.

Ostatecznym celem Światowego Dnia bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu, ale też konsekwencjami społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi wynikającymi z używania tytoniu i narażenia na dym tytoniowy.

Zmniejszenie narażenia na dym tytoniowy wciąż jest najważniejszym działaniem dla zmniejszenia zachorowań i zgonów na nowotwory złośliwe.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju w związku z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu podejmuje współpracę ze szkołami oraz innymi instytucjami, które są zaangażowane w promocję zdrowia.

Wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Pińczowie oraz Szkoła Podstawową we Włoszczowicach zorganizowano akcję informacyjno – edukacyjną pod hasłem „Jabłko czy cytryna, czyli jedziesz – nie pal!”.

Akcja miała na celu popularyzację profilaktyki antytytoniowej oraz zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zatrzymywani przez policjantów kierowcy otrzymywali od uczniów

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

jabłko lub cytrynę. Jabłko było nagrodą za przepisową jazdę, natomiast cytrynę otrzymywali kierowcy, którzy nie przestrzegali przepisów drogowych oraz byli palaczami. Oprócz cytryny uczniowie wręczali palącym uczestnikom akcji ulotki antytytoniowe oraz zakazy palenia.

Pracownicy Sekcji PZiOZ PSSE Busko – Zdrój uświadamiali kierowcom i pasażerom zagrożenia zdrowotne wynikające z palenia papierosów, szczególną uwagę zwracając na problem „biernego palenia”.

Istotnym elementem profilaktyki antytytoniowej prowadzonej przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Busku – Zdroju są populacyjne działania informacyjno – edukacyjne.

W zawiązku z tym 4 czerwca 2024r. na zaproszenie dyrekcji Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Umianowicach, pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej oraz Higieny Dzieci i Młodzieży zorganizowali podczas Pikniku z okazji Dnia Dziecka stoisko informacyjno – edukacyjne dotyczące profilaktyki antytytoniowej.

W przygotowanym punkcie promowano zdrowy styl życia, wykonywano pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz zachęcano palaczy do zerwania z nałogiem.

Wszyscy zainteresowani mogli skorzystać także z dostępnych antytytoniowych materiałów edukacyjnych.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Głównym celem programu jest wzrost wiedzy na temat HIV i AIDS oraz zmniejszenie liczby zakażeń HIV w drodze ryzykownych zachowań.

Program realizowany jest w różnych formach, między innymi:

- poprzez kampanie medialne realizowane z udziałem Krajowego Centrum ds. AIDS;
- obchody Światowego Dnia Walki AIDS – 1 grudnia;
- systematyczne działania edukacyjne w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV,
- edukację i uświadamianie społeczeństwa;

Działania profilaktyczne z zakresu HIV/AIDS prowadzone były cały rok ze szczególnym uwzględnieniem obchodów „Światowego Dnia Walki z AIDS”.

Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Busku – Zdroju, w celu dotarcia do szerokiej liczby odbiorców z zagadnieniami dot. profilaktyki HIV i AIDS

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

przez cały rok prowadziła dystrybucję materiałów edukacyjnych w zakładach opieki zdrowotnej oraz w placówkach szkolno – wychowawczych.

Ponadto w dwóch placówkach szkolno - wychowawczych z terenu powiatu pińczowskiego przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych z zakresu profilaktyki HIV i AIDS podczas których uczniom i nauczycielom przekazano różnorodne materiały informacyjne.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Busku – Zdroju zaprezentowano nową ogólnopolską kampanię społeczną Krajowego Centrum ds. AIDS pod hasłem „Mój pierwszy raz”.

Akcja Letnia 2024

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizowała akcję profilaktyczną „Zdrowe Wakacje 2024”.

Akcja ta miała pomóc mieszkańcom naszego regionu oraz odwiedzającym go turystom bezpiecznie i zdrowo spędzić wakacje oraz uzyskać informacje na temat różnorodnych zagrożeń zdrowotnych, na jakie jesteśmy narażeni w okresie letnim.

W związku z organizacją działań prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych: broszur „Wakacje zdrowe i bezpieczne”, ulotek „Patent na bezpieczne wakacje”, kleszczówek „Dowiedz się więcej o kleszczach” oraz ulotek dot. substancji psychoaktywnych, na wszystkich zgłoszonych do PSSE Busko – Zdrój zorganizowanych formach wypoczynku letniego na terenie powiatu pińczowskiego.

Wspólnie z przedstawicielami Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzono 16 spotkań informacyjnych dla 767 uczestników kolonii i obozów.

Na stronie internetowej PSSE Busko – Zdrój zamieszczano na bieżąco różnorodne informacje mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego w czasie wakacji – zatrucia grzybami, choroby odkleszczowe, zagrożenia wynikające z upałów, bezpieczne przechowywanie żywności.

Promowanie zdrowego stylu życia

Do zadań Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej należy także inicjowanie i realizacja przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, utrwalenie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz metod profilaktyki zdrowotnej.

Z uwagi na to że, zdrowie człowieka, aż w 50% zależy od stylu życia jednostki, Sekcja PZiOZ kładzie nacisk na działania promocyjne i profilaktyczne w tym zakresie.

W związku z tym, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom szkół, przeprowadzono 11 spotkań dotyczących zdrowego stylu życia, w których uczestniczyło 263 uczniów ze szkół podstawowych z terenu powiatu pińczowskiego. Szczególną uwagę podczas tych zajęć poświęcono napojom energetyzującym oraz ich wpływowi na organizm młodego człowieka.

Wnioski

Podjęmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.

Zadania te w dużej mierze zostały zrealizowane dzięki współpracy różnych instytucji. Wspólne inicjatywy pozwoliły rozszerzyć zasięg i efektywność działań profilaktycznych i prozdrowotnych. Świadczy o tym zwiększająca się co roku liczba szkół realizujących programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz poszerzające się obszary tematyczne współpracy.

X. PODSUMOWANIE

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju zgodnie ze swoimi ustawowymi kompetencjami, zajmował się **promocją i ochroną zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych**. Wykonanie zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

W/w zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej.

Sytuacje kryzysowe

W 2024 r. na terenie powiatu pińczowskiego nie zaistniały zdarzenia, których następstwa mogły wywołać konieczność korzystania z procedur przewidzianych w planach zarządzania kryzysowego.

Prowadzono stały monitoring bezpieczeństwa sanitarnego ludności, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej. Była zapewniona całodobowa możliwość kontaktu telefonicznego społeczeństwa i instytucji z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Busku-Zdroju (dyżurny telefon alarmowy). Zgłaszane problemy rozwiązywano w ramach posiadanych kompetencji na bieżąco.

Podejmowane działania są spójne z działaniami określonymi w planach zarządzania kryzysowego pozostałych organów administracji.

Nadzór przeciwepidemiczny

W 2024 r. działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu buskiego dotyczyła bieżącego nadzoru w zakresie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych u ludzi. Kontynuowano bieżący nadzór w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, obejmujący między innymi:

- Działania mające na celu jak najmniejsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 i grypy wśród mieszkańców (podczas wywiadów epidemiologicznych prośba o samoizolację i ograniczenie do koniecznego minimum kontaktu z osobami zdrowymi, oraz prośba o zakładanie maseczek w miejscach publicznych).
- nadzór nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych,
- współpracę z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych przy monitorowaniu i ograniczaniu ognisk zakażeń szpitalnych i patogenów alarmowych.

W 2024 roku zarejestrowano w powiecie pińczowskim 1 ognisko zakażeń szpitalnych.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie pińczowskim w 2024 roku należy uznać za generalnie dobrą.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

W 2024 r. na terenie powiatu pińczowskiego w okresie od stycznia do grudnia potwierdzono 172 przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2. 18 osób spośród zakażonych było hospitalizowanych. Zarejestrowano 1 zgon z powodu Coronavirusa.

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2023-2024 odnotowano w 2024 r. spadek zachorowań w stosunku do roku 2023.

W 2024 r. na terenie powiatu pińczowskiego nie zarejestrowano ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

W 2024 r. na terenie powiatu pińczowskiego w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych, szczepieniom podlegała populacja 5263 dzieci i młodzieży do lat 19 (w 2023 r. – populacja 5355 dzieci i młodzieży do lat 19).

Na terenie powiatu pińczowskiego w 2024 r. nie zarejestrowano ani jednego odczynu poszczepiennego.

Wykonawstwo szczepień w powiecie pińczowskim w 2024 r. należy ocenić jako generalnie dobre, jednak z utrzymującym się stosunkowo niskim wykonawstwem szczepienia przeciw tężcowi, błonicy, krztuścowi i Polio w 6 roku życia, szczepienia przypominającego przeciw tężcowi, błonicy i krztuścowi wśród młodzieży w 14 roku życia oraz trzeciego szczepienia przypominającego przeciw błonicy i tężcowi w 19 roku życia.

Na terenie powiatu pińczowskiego w 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku -Zdroju prowadził 4 postępowania egzekucyjne wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci.

W 2024 r. na terenie powiatu pińczowskiego nie zarejestrowano nowo wykrytych zakażeń HIV.

Nadzór w zakresie higieny środowiska

Biorąc pod uwagę wyniki kontroli przeprowadzonych w 2024 r. w zakresie higieny środowiska można stwierdzić, że w kontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, stan sanitarny na terenie powiatu pińczowskiego można ocenić, jako dobry.

Stan sanitarny urządzeń wodnych w powiecie pińczowskim został oceniony jako bardzo dobry – zarządcy urządzeń skutecznie zapewniali właściwy reżim sanitarny przy produkcji wody.

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

Stan ten przełożył się bezpośrednio na jakość wody, jakość wody spełniała wymogi sanitarne. Jakość wody monitorowana jest z częstotliwością uzależnioną od produkcji wody oraz od ilości osób korzystających z danego wodociągu.

Ilość prób / przekroczeń	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość pobranych prób	63	67	69	86	76	60	65
Ilość przekroczeń bakteriologicznych	0	0	4	13	5	0	3
Ilość przekroczeń fizyko-chemicznych	2	2	3	1	2	0	0

Na koniec roku sprawozdawczego bieżący stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej generalnie nie budził większych zastrzeżeń, nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia.

W powiecie pińczowskim, stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza oceniono jako dobry. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi prawidłowe, nie budzi zastrzeżeń. Wywóz odpadów zapewniają firmy w ramach zawartych umów. Prawidłowo utrzymana częstotliwość wywozu odpadów. Postępowanie z bielizną zgodne z opracowanymi procedurami. We wszystkich obiektach wydzielono magazyny bielizny czystej i brudnej. Również prawidłowo realizowane są podstawowe wymogi w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

W roku sprawozdawczym, w nadzorowanych obiektach na uwagę zasługuje zmiana estetyki otoczenia obiektów użyteczności publicznej.

Nadzór zapobiegawczy (inwestycyjny)

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju realizował ustawowe, podstawowe czynności i działania, które obejmowały kontrole przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji inwestycji oraz jej realizacji do zakończenia i odbioru.

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2024 r. było opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zagadnień dotyczących:

- projektów planów zagospodarowania przestrzennego

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych
- odbiorów obiektów budowlanych.

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z aktywnością przedsiębiorców funkcjonujących na lokalnym rynku jak również z aktywnością organów administracji samorządowej i w 2024 r. utrzymywała się na poziomie porównywalnym w stosunku do lat poprzednich.

Inwestorzy pozyskiwali fundusze unijne, wzrastała ich świadomość w zakresie dostosowania obiektów do obowiązujących wymogów.

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku

W 2024 r. objęto nadzorem 50 placówek nauczania i wychowania oraz 23 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży.

Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne. Mimo tego podczas kontroli placówek oświatowo-wychowawczych w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości w pod względem higieniczno - sanitarnym i technicznym. W 2024 r. na poprawę w/w stanu zostało wydanych 7 decyzji administracyjnych. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej.

Nadzór w zakresie bezpieczeństwa żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W 2024r. pod nadzorem (w ewidencji) znajdowały się 1030 obiektów tj. o 24 obiekty więcej w porównaniu do 2023r. i o 87 obiektów więcej w stosunku do roku 2022. Zwiększająca się liczba obiektów nadzorowanych związana jest między innymi z dokonywaniem wpisów do rejestru zakładów na podstawie złożonych wniosków przez producentów produkcji pierwotnej. W okresie 2022 r. - 2024r. nadzorem objęto 64 producentów produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej. Ponadto 9 gospodarstw rolnych prowadzi Rolniczy Handel Detaliczny – jest to produkcja żywności pochodzenia

STAN SANITARNY powiatu pińchowskiego 2024

niezwierzęcego: 4 podmioty zajmują się tłoczeniem oleju na zimno (olej z lnicy, rzepaku, czarnuszki, dyni, ostropestu, lucerny, kopru włoskiego), 3 podmioty zajmują się produkcją przetworów owocowo-warzywnych, w tym dżemów, soków, 1 podmiot zajmuje się produkcją kapusty szatkowanej i kapusty kiszonej oraz ogórków kiszonych, 1 podmiot zajmuje się mechanicznym obieraniem czosnku. W 3 gospodarstwach prowadzona jest działalność w warunkach domowych i jest to produkcja ciast i tortów. W rejestrze zakładów nadzorowanych znajdują się 2 obiekty prowadzące działalność w zakresie produkcji oraz sprzedaży wina gronowego z własnej uprawy.

W 102 skontrolowanych obiektach przeprowadzono łącznie 159 kontroli i rekontroli sanitarnych w tym 5 kontroli interwencyjnych na skutek interwencji konsumentów i innych instytucji.

Z 102 obiektów skontrolowanych w 2024 r. wg ujednoliconych „arkuszy oceny zakładu” oceniono 33 zakłady. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych.

W 2024 r. wydano 11 decyzji administracyjnych w tym 2 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego (usterkowe), 1 decyzję dotyczącą prawidłowego znakowania wprowadzanego do obrotu środka spożywczego, 3 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu oraz wycofania z obrotu środka spożywczego, 1 decyzję zarządzającą opracowanie, wdrożenie i utrzymywanie procedur opartych na zasadach systemu HACCP, 1 decyzję uchylającą (wydana dla firmy cateringowej), 1 decyzję zmieniającą tj. przedłużającą termin realizacji zarządzeń zawartych w treści decyzji administracyjnej pierwotnej, 1 decyzję zarządzającą wykonanie badania wyrobu gotowego wynikające z harmonogramu badań mikrobiologicznych dokumentacji systemu HACCP, 1 decyzję umarzającą w sprawie złożonego wniosku o zatwierdzenie obiektu.

Nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 5 100,00 zł.

W celu oceny bazy żywnościowo-żywieniowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych, przy trasach turystycznych, parkingach i stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano stan sanitarno- higieniczny 6 obiektów żywnościowo-żywnościowych, nie były nakładane mandaty karne.

W ramach prowadzonego nadzoru nad żywnością prozdrowotną tj. suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi przeprowadzono 5 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu żywność prozdrowotną dokonując analizy składu ilościowo - jakościowego produkowanych suplementów diety, dokonano również

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

oceny znakowania 8 suplementów diety. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania ocenianych suplementów diety. Przeprowadzono ocenę znakowania 7 suplementów diety wprowadzanych do obrotu poprzez sklepy internetowe, mających lokalizację na terenie powiatu pińczowskiego (przeprowadzono 6 kontroli). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania ocenianych suplementów diety.

Prowadząc działania kontrolne i wyjaśniające w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych – FASFF oraz w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi wycofywano z obrotu produkty o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz po upływie daty minimalnej trwałości i terminie przydatności do spożycia na kwotę 10431,82zł.

W ramach przeprowadzonego w 2024 r. monitoringu i urzędowej kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zbadano laboratoryjnie i oceniono znakowanie 103 próbki, zakwestionowano 10 próbek, w tym 2 próbki ze względu na nieprawidłowe znakowanie. Mikrobiologicznie zbadano 57 próbek, zakwestionowano 5 próbek ze względu na obecność *Salmonelli* w produkcie, chemicznie zbadano 46 próbek, zakwestionowano 3 próbki, powód zakwestionowania, stwierdzenie pozostałości pestycydów (2 próbki), przekroczenie poziomu alkaloidów pirolizydynowych (1 próbka). Kwestionowano ocenę znakowania - 2 pobranych próbek (koper włoski – suplement diety, kasza jęczmienna).

W ramach realizacji krajowego planu monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań na obecność materiału genetycznie modyfikowanego 2 próbki środka spożywczego (Solae Supro 595. Izolowane białko sojowe, herbatniki maślane). Próbki zgodne z wymaganiami- nie stwierdzono sekwencji: p35S, TNOS, pFMV, bar, pat, nptII, P-nos-nptII, ctp2CP4epsps. W 2024 r. nie otrzymano powiadomień dotyczących wycofania z rynku nieautoryzowanych, genetycznie zmodyfikowanych środków spożywczych.

W 2024 r. obiekty produkujące środki spożywcze, zakłady żywienia zbiorowego oraz obiekty obrotu żywnością wykazały zerowy odsetek obiektów niezgodnych. W 2024 r. odnotowano nieznaczne pogorszenie stanu wdrożenia zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP. W dalszym ciągu wydawane są zalecenia dotyczące przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji systemu HACCP celem dostosowania go do zakresu prowadzonej działalności przez nadzorowane obiekty.

Nadzór w zakresie higieny środowiska pracy.

W 2024 r. realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

W ramach kluczowych kierunków działań, w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu pracy, realizowane były zadania nadzоровe w ramach programów wieloletnich oraz programów obejmujących krótsze okresy (np. nadzoru nad produktami biobójczymi, których użycie wzrasta w sezonie letnim).

W powiecie pińczowskim w porównaniu z 2023 r. (4 zakłady) spadła liczba nowych zakładów pracy z przekroczeniami normatywów higienicznych (w 2024 r. 3 zakłady). W zakładach tych został wprowadzony program działań organizacyjno – technicznych, zmierzający do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.

Spadek stwierdzonych przekroczeń normatywów higienicznych należy powiązać z coraz większą świadomością pracodawców odnośnie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach jak również z coraz większą wiedzą pracowników na temat zdrowotnych aspektów pracy.

Zaobserwowano spadek stwierdzonych chorób zawodowych. W 2023 r. wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej u rolników, w 2024 r. wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej u rolnika.

Należy podkreślić, iż w przypadku rolnika niemożliwym jest uniknięcie narażenia z powodu dużej ilości czynników alergizujących oraz powszechnie występujących w środowisku jego pracy kleszczy przenoszących boreliozę.

Działalność oświatowa i promocja zdrowia

Podjęmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.

Zadania te w dużej mierze zostały zrealizowane dzięki współpracy różnych instytucji. Wspólne inicjatywy pozwoliły rozszerzyć zasięg i efektywność działań profilaktycznych

STAN SANITARNY powiatu pińczowskiego 2024

i prozdrowotnych. Świadczy o tym zwiększająca się co roku liczba szkół realizujących programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz poszerzające się obszary tematyczne współpracy.

Działalność nadzorowa i laboratoryjna, w tym kontrolna w 2024 r. pozwalała na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu pińczowskiego, uwzględniającą istniejące, jak również mogące się pojawić zagrożenia. Mając powyższe na względzie dało się zauważyć w ostatnim okresie pozytywne i negatywne zjawiska obserwowane z racji realizowanych zadań z zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Główne inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie negatywnych zjawisk:

- prowadzenie różnorodnych działań edukacyjnych stymulujących wzrost poziomu wiedzy odbiorców przedsięwzięć prozdrowotnych, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych, dążenie do kształtowania pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia i motywowanie do podwyższenia jakości życia,
- monitoring sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń u ludzi,
- skuteczna realizacja monitoringu wody do spożycia, celem identyfikacji zagrożeń i bezzwłocznego podejmowania działań naprawczych,
- współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych w zakresie ograniczania rozprzestrzeniania się ognisk zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych,
- współpraca z innymi inspekcjami oraz organami samorządowymi.

Identyfikacja najważniejszych zjawisk, którym należy przeciwdziałać lub należy je wzmocnić w najbliższym czasie:

- wzmocnienie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności, w tym suplementami diety,
- podobnie jak w całej Polsce, obserwowano utrwalony już trend, stałego zwiększania się liczby rodziców/opiekunów prawnych, którzy nie poddają dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym, pomimo braku przeciwwskazań lekarskich.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu pozostawało w 2024 roku w dalszym ciągu na wysokim poziomie. Powyższe było zasługą nie tylko służb sanitarnych, ale także współdziałania z innymi instytucjami oraz rosnącej świadomości społecznej dotyczącej promowania zdrowego stylu życia oraz w zakresie wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.